

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 8 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Az igazolványos altisztek a bíróság szolgálatában.

Irta: dr. Végh Kálmán, honv. miniszteri segédtitkár.

A ki figyelemmel kísérte azokat az intézkedéseket, a melyek egyfelől az igazolványos altisztek polgári szolgálatban való elhelyezésének minél eredményesebbé tétele érdekében, másfelől pedig az altisztek anyagi jólétének biztosítása szempontjából — csak a legutóbbi időkben is — történtek, az kétségtelen bizonyítékát láthatja annak az állandó gondoskodásnak, a mely az altiszti ügy iránt minden vonatkozásában fennáll.

Ha visszapiillantunk a közelmúltban történetekre, az anyagi jólét biztosítása szempontjából tett intézkedésektől eltekintve, egész sorozatát találjuk az altisztek érdekében tett más oly intézkedéseknek, a melyek a mellett, hogy az altiszteknek különös kedvezményeket biztosítanak, egyszersmind hatékony eszközök annak a célnak elérésére, hogy az altisztek polgári szolgálatban való alkalmazása javíttassék.

Csak egynehány ily intézkedést említve, láthatjuk, hogy az altiszteknek nyújtott tandíjmentesség által, valamint a vizsgadíjainak méltánylást érdemlő esetekben való megtérítése folytán gondoskodás történt arról, hogy a hivatalnoki állások elnyeréséhez megkívánt iskolai végzettséget nagyobb anyagi áldozat nélkül megszerezhessék; a m. kir. államvasutaknál a nyugdíj utáni fizetési járulékoknak a kincstár részéről történt átvállalása megszüntette azt az akadályt, a mely az altisztek vasuti szolgálatba való átlépésének útjában állott; ugyancsak a vasutaknál próbaszolgálat teljesíthetése céljából az illetékek élvezete mellett egy évre terjedő szabadságnak engedélyezése lehetővé teszi az altiszteknek megszerezni a képesítést, a mely a jobban javadalmazott vasuti állások elnyeréséhez szükséges; a törvényhatósági őrnöki állások elnyerése módzatainak az ismert, föltötte előnyös módon történt rendezése egészen új alkalmazási teret biztosított az altisztek számára stb. Az itt fel-említett s az ezeken kívül még fennálló intézkedésekhez csatlakozott most az igazságügyminiszternek az igazságügyi kezelői tanfolyam és kezelői vizsga szabályozása tárgyában kiadott s a honvédségi «Rendeleti Közlöny» folyó évi 37. számában közzétett rendelete, a melylyel

az altisztek polgári szolgálatban való elhelyezése ismét egy jelentőségteljes lépéssel haladt előre az által, hogy az ebben a rendeletben foglalt intézkedések folytán megállapítottak azok a módok s meghatároztattak azok a követelmények, a melyek mellett s a melyeknek igazolása esetén a bírósági őrnöki állások elnyerhetők.

A rendeletről annak első olvasása után s az előző állapot ismerete nélkül, ez a jelentőségteljes lépés nem vehető ugyan ki, sőt azáltal, hogy a rendelet a bírósági kezelői szolgálatban való alkalmazás előfeltétele gyanánt tanfolyam hallgatását s ennek végeztével vizsgának letételét írja elő, még oly színben tünteti azt fel az altiszteket illetőleg, mintha az rájuk nézve nem csak hogy nem előnyös, de egyenesen hátrányos volna. Kétségtelenül kitűnik azonban, hogy a rendelet csak a felületes szemléltre teszi ezt a benyomást, de ha közelebb-ről vizsgáljuk azt s ha alapos megfontolás tárgyává tesszük az abban foglalt rendelkezéseket, különösen ha összehasonlítást teszünk a korábbi és a rendelet szülte állapot között: legott szemünkbe tűnik annak üdvös és előnyös volta.

A mint már említettem, a rendelet méltatása és méltánylása szempontjából eleghetetlen követelmény ismerni azt az eljárást, a mely mellett az altisztek a rendeletet megelőző időben a bírósági kezelői szolgálatban alkalmazást nyerhettek.

A tulajdonképeni kezelői szolgálatban a bíróságoknál az őrnöki állás az, a melyet az igazolványos altisztek az 1873. évi II. t.-cz. 5. §-a értelmében mint a legalsó fizetési osztályba sorolt állást közvetlenül elnyerhetnek. Az az altiszt, a ki ily állást akart elnyerni, mindenekelőtt tartozott valamely bíróságnál hat hónapon át próbaszolgálatot teljesíteni. A próbaszolgálat elvégzése után az illető hivatal főnökétől bizonyítványt nyert arról, hogy a próbaszolgálatot mily eredménnyel teljesítette, hogy elsajátította-e azokat az ismereteket, a melyek elengedhetetlenül szükségesek ahhoz, hogy a bírósági őrnöki állással egybekötött teendőket hivatásszerűen betölthesse. Ha az altiszt a próbaszolgálat alatt képességének tanujelét adta, tehát kedvező bizonyítványt nyert, akkor ő a bírósági őrnöki állásra általában képesítettnek tekintett. E képesítés azonban még koránt-

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerekészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvós hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltnék. Árjegyzék minden hangszerről külön koldetik. Magyarországon legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

STOWASSER JÁNOS

császári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. Ludovika Akadémia házi hangszerekészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvós hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltnék. Árjegyzék minden hangszerről külön koldetik. Magyarországon legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

sem jelentette azt, hogy most már szabad volt az irnoki állás elnyeréséhez vezető út, hanem éppen ezután következett az utnak az a része, a mely nagyon sok esetben nem a már-már elértnek hitt célhoz — az irnoki álláshoz — hanem a csalódáshoz vezetett. Igen szerencsésnek érezhette magát az az altiszt, a ki a próbaszolgálatot befejezte és az irnoki állás elnyerése között volt nagy akadályt, az irnoki állás elnyeréséhez megkívánt végső követelményt — a telekkönyvi vizsgát — a szerencsés véletlen folytán vagy elkerülhette, vagy pedig megbirkózva azzal, azt legyőzhette. E mindenestre kiváltságos, de igen csekély számú halandótól eltekintve, a legtöbb altiszt viszontlátta a bírósági irnoki állás elnyerése iránt benyújtott kérvényét, ellátva azt azzal az elutasító végzéssel, hogy: „Kérelme figyelembe vehető nem volt, mert az állás elnyeréséhez megkívánt telekkönyvi vizsgának letétele nem igazolta”.

Ez tehát a multnak a képe, a melyen a magunk elé tűzött cél elérése reményének egy-egy gyöngye fénye látható volt ugyan, azonban minél jobban közeledtünk hozzá, az annál haloványabb lett.

Lássuk már mostan az alakulást, a mely a fennforgó kérdésnek újabban történt szabályozása folytán a szabályozásra vonatkozó alapintézkedések folyamánaképpen, a jövőben előreláthatólag várható.

Ennek lehető hű megrajzolásához szükséges röviden reámutatni azokra az okokra, a melyek a kérdés új szabályozását elkerülhetetlenné tették.

Már egymagában az a körülmény, hogy az igazolványos altisztek a részükre törvényileg biztosított állásokat csak a legtrikább esetben, csak a különös véletlen közrejátszása folytán nyerhették el, elegendő ok volt arra, hogy annak orvoslásáról gondoskodás történjék. Ehhez járult hozzá, hogy az új polgári perrendtartás életbe léptetése után a bírósági kezelőszemélyzet munkaköre a mostaninál sokkal szélesebb lesz. Az okok ilyen találkozására most már halaszthatatlanná tette a kérdésnek rendezését, illetőleg szabályozását.

A feladat megoldása nem volt könnyű, mert annak a célnak eléréséhez, hogy a kezelő személyzet a reá bízott szélesebb munkakörben sikerrel legyen alkalmazható, szükséges volt képzettségét arra a színvonalra emelni, a mely biztosítékot nyújtand a töle megkívánt fontosabb munkának is az elvégzésére. Ezzel szemben pedig a képzettség emelésénél figyelemmel kellett lenni arra is, hogy az okvetlenül a megkívántatónál magasabb ne és mindenesetre olyan legyen, a melyet az igazolványos altisztek is, mint a bírósági kezelőszemélyzet létszámába tartozó állásokra törvény alapján igényvel bírók megazerezhessenek.

Ezt a kettős érdekelt egyeztetési össze a közszolgálat legesekélyebb serelem nélkül, az igazságügyminiszternek az igazságügyi kezelői tanfolyam és kezelői vizsga sza-

bályozása tárgyában kiadott rendelete, a midőn az igazságügyi kezelőszemélyzettől megkívántató gyakorlati ismeretek elsajátíthatása céljából tanfolyamokat létesít, akként állapítva meg azoknak tartamát, működését, tananyagát s b., hogy az azon való részvétel az igazolványos altiszteknek minden körülmények közt biztosítva legyen s az ott előadandó tárgyak megértéséhez se kellen az altiszteknek az eddiginél magasabb előképzettséggel bírniok. Gondoskodik a rendelet arról is, hogy az altisztek a tanfolyam tartama alatt az elméleti ismeretek mellett gyakorlati ismeretekre szert tegyenek, illetőleg hogy az e téren, a tanfolyamot megelőzőleg teljesített próbaszolgálat alatt szerzett ismeretüket bővíthessék. A rendelet értelmében ugyanis a tanfolyamra bocsátott altiszt köteles a kir. ítélőtábla elnökének vagy a kir. főügyésznek rendelkezéséhez képest a tanfolyam székhelyén levő bármely igazságügyi hatóságnál napi négy órán át kezelői munkát végezni.

Elméleti és gyakorlati ismereteiről az altiszt a tanfolyam bevégeztével azután a kezelői vizsgán tesz tanubizonyosságot, a melynek sikeres letételével megszerezte a bírósági irnoki állás elnyeréséhez megkívánt előképzettséget.

A bírósági irnoki állás elnyeréséhez megkívánt előképzettség megszerzése módzatainak eme vázlatos ismereteseiből a korábbival szemben megállapítható az a kétségtelen tény, hogy a vele szemben támasztott követelmények most nagyobbak ugyan, de jóval könnyebben sajátíthatók el az eddigi kisebhnél, mert a mig ezelőtt főleg az elméleti ismeretek elsajátításánál az altiszt teljesen önmagára volt utalva, addig azt ezentul szakemberek utmutatásai nyomán, rendszeres oktatás mellett sajátíthatja el, a melynél a sikerhez az altiszt részéről a szellemi képességen kívül még csupán kitartó szorgalom, igyekezet, buzgalom és ügyszeretet kell. Ha már most még mindezekhez hozzávesszük azt, hogy a kezelői vizsga letételével az irnoki állás elnyerése biztosítva van s az — mint az állások megüresedésétől függő — csak idő kérdése, úgy hiszem joggal állíthattam azt, hogy a bírósági kezelői szolgálatban való alkalmazásnak ez a szabályozása az altisztekre üdvös és előnyös volt.

Ezt az előnyt nem teszi illuzóriussá az a körülmény sem, hogy a kezelői vizsgán kívül a telekkönyvi vizsga is fog bizonyos esetekben követeltetni. Oly esetekben ugyanis, a midőn a kinevezendő bírósági irnokot állandóan vagy kisegítőképen a telekkönyvi ügyszakban kell alkalmazni, az igazságügyi kezelői vizsgán kívül — a mely vizsga a telekkönyvi eljárás alapelveire kiterjed ugyan — az illetőtől a telekkönyvi vizsga letételének igazolása is fog követeltetni. Hogy azonban ez a követelmény az irnoki állások mekkora számára fog kiterjedni, azt ma még egész pontossággal megállapítani nem

A legjobb órák,

47

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, úgy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jóállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jóállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

lehet, mert erre igen jelentékeny befolyással lesz az, hogy a kezelői vizsga mennyiben felel majd meg a hozzáfűzött várakozásnak.

Bármint történjék is azonban ez, kétségtelen, hogy az igazolványos altisztek térfoglalása a bírósági kezelői szolgálatban — föltéve természetesen, hogy kellő számban jelentkeznek majd a megkívánt előképzettség megszerzésére — a mostaninál jóval nagyobb lesz, mert azoknak az irtó állásoknak a száma, a melyet az igazolványos altisztek telekkönyvi vizsga nélkül, tehát kizárólag csak a kezelői vizsga alapján nyerhetnek el, jövőre tetemesen meg fog növekedni. Ez ugyanis abból következik, hogy a polgári perrendtartás életbe lépése után kizárólag a kir. járásbírók lesznek telekkönyvi hatósággal felruházva.

E rendelkezés folyamánként az ahhoz az igazságügyi hatóságokhoz, a melyeknél a rendszeresítve levő kezelői állások elnyeréséhez a telekkönyvi vizsga eddig se kívántatott, nevezetesen: az igazságügyminisztérium, a kir. Kuria, a kir. ítélőtábla, a kir. főügyészségek és kir. ügyészségek, csatlakozni fognak még a kir. törvényszékek is, a mi pedig azt jelenti, hogy mintegy 400-zal fog szaporodni azoknak az állásoknak a száma, a melyeket altisztek a jövőben egyesegyedül csak a kezelői vizsga letétele által nyerhetnek majd el.

Ahhoz azonban, hogy mindezek bekövetkezzenek, hogy a jövő képe valóban olyan is legyen, mint a minőt itt nem a kaptalan következtetésekkel megrajzoltam, szükséges még, hogy magok az altisztek meg is ragadják a kínálkozó alkalmat, mert a legüdvösebb intézkedések is hatálytalannak lesznek, ha azt azok, a kiknek érdekében tétetett, könnyen nem karolják fel. Korántsem akarom azonban ezzel azt mondani, hogy éppen a csendőraltisztek huzgolódjának azon, hogy a tett intézkedésektől várt siker tényleg be is következék; ezt tőlük nem is várja senki sem, hiszen a csendőrségi szolgálatnak a polgári szolgálattal való feleltérése, a csendőraltisztek különleges helyzetét tekintve amúgy is csak a végső szükség esetében jelent reájuk nézve megoldást, de mivel — a mint azt a tapasztalat bizonyítja — ily eset, ép a csendőrségi szolgálat sajátos voltánál fogva nem tartozik a ritkaságok közé, tehát a csendőraltisztek is, mintegy kiegészítők, hozzájárulhatnak a sikernek minél nagyobbá tételéhez.

Hogy pedig ezt akkor, a midőn az a végső szükség bekövetkezik, minél hathatósabban megtebessék, nem fogok talán felesleges dolgot cselekedni s cikkem egyik céljának is megfelelek, ha főbb vonásokban ismertetem az igazságügyi kezelői tanfolyam és kezelői vizsga szabályozása tárgyában kiadott rendeletet, megemlékezve azokról a teendőkről is, a melyeket az altiszteknek a tanfolyamra, illetőleg vizsgára bocsátást megelőzőleg végezniök kell.

A bírósági kezelői szolgálatban való alkalmazás elnyeréséhez megkívánt ismeretek elsajátíthatása céljából, a kir. ítélőtábla székhelyén az igazságügyi szolgálatban álló szakférjak vezetése mellett, hat hétre terjedő kezelői tanfolyamok tartatnak. A tanfolyamba való felvételre elsősorban az igazolványos, valamint az igazolványnyal még el nem látott, de 12. szolgálati évükben álló altiszteknek van igényük, a mennyiben beigazolják, hogy négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai bizonyítványuk van, továbbá, hogy négy és fél hónapon át valamelyik igazságügyi hatóságnál próbaszolgálatot teljesítettek.

Az altisztek a próbaszolgálatot ezentúl is bármelyik igazságügyi hatóságnál teljesíthetik, jogukban áll továbbá bármelyik kir. ítélőtábla székhelyén tartott tanfolyamra bocsátásukat kérelmezni. A tanfolyam tartama alatt, a mint már említettem, az altisztek kötelesek a vett rendelkezésekhez képest naponta négy órán át a tanfolyam székhelyén levő bármelyik igazságügyi hatóságnál kezelői munkát végezni.

Nem mulasztatom el különösen is hangsúlyozni, hogy az ily munka végzése elsősorban is az altisztek érdeke, ép azért igen ajánlatos, hogy a tanfolyamon levő altisztek, ha annak végzésére felszólítást nem kapnának, arra önként jelentkezzenek. A kezelői tanfolyam bevégezése után a hallgatók a kezelői vizsgára bocsátatnak. A vizsga egyidejűleg legfőljebb négygyel tartható s az mindenikre nézve legalább félóránál és legfőljebb egy óráig tart. A vizsga eredményét a vizsgabizottság elnöke a jelölteknek azonnal kihirdeti. Ha a vizsga nem sikerült, az megismételhető. Hogy a jelölt a vizsga megisméltése előtt mily időt köteles újlag igazságügyi kezelői szolgálatban töltetni s hogy köteles-e újra a tanfolyamon résztvenni vagy sem, azt a bizottság határozza meg.

Ugy a kezelői tanfolyam, mint a vizsga díjmentes s csupán a bizonyítványra illesztendő bélyeg ára térítendő meg.

Azok az igazolványos altisztek, a kik a rendelet megjelenése előtt valamely igazságügyi hatóságnál már teljesítettek próbaszolgálatot, tanfolyam hallgatása nélkül is bocsátathatók kezelői vizsgára.

*

Hátra volna most még annak az ismertetése, hogy mi teendőjük van az altiszteknek akkor, a midőn már próbaszolgálaton s később a tanfolyamon vannak. Ennek a kérdésnek az ismertetésével azonban már igen hamarosan végzek, mert ott a teendő a saját jól felfogott érdekekben s céljuk minél előbb való elérése szempontjából semmi más nem lehet, mint: tanulni, tanulni és tanulni...

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem
használgjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ár 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Jegyzőkönyv felvétele bűnügyekben a csendőrség által.

Irt a peremarteni Virágh László csendőrszázados. (Végo.)

Hogy mennyire a kishitűség nyilatkozik meg az embereink képességei iránti kétségekben, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy számos községnél éppen olyan három-négy évet szolgált csendőr végzi a nyomozást és jegyzőkönyvek felvételét, a kiről bizony senki sem tette fel, hogy ilyen munkára képes legyen, mert éppen azért távozott a csendőrség kötelékéből, mert a járőrvezetőségig sem tudta felvinni.

Vagy vegyük tekintetbe, hogy jövedéki kihágások esetében milyen jól felveszik csendőrcink a tényleírásokat, pedig erre senki sem tanítja őket.

Ha pedig egyenesen úgy kezdődik a kiképzés, hogy a csendőrnek, mire önálló működésre való alkalmazhatóságát eléri, a jegyzőkönyv felvétele gyerekjáték legyen, ez a feladat neki olyan lesz, mint a szabályszerű felöltözés vagy fölfegyverkezés stb.

Ez annál is inkább keresztülvihető, mert ma is legalább két évet szolgálnak embereink, mire a nyomozásban némi szerep jut nekik s ennyi idő a jövőben is elegendő lesz, hogy természetes jó képességek mellett a kellő tudást elsajátítsák. Ha pedig valamely arra nem képes csendőr abba a helyzetbe jut külszolgálatban, hogy jegyzőkönyvet kellene felvennie, csak az az eset áll be, — a mi ma is előfordul nagyobb események alkalmával, — hogy az őrsöt kell értesítenie rövid úton s a nyomozás teljes lebonyolításában kisegítést kap arra való csendőrben, álliszthen, vagy éppen az őrs-, illetőleg járásparancsnokában.

Az az aggodalom, hogy a jegyzőkönyvezés sok időt vesz igénybe s hogy a szükséges nyomtatvány, írószer honnan vétetik, könnyen eloszlatható. Nevezetesen nem minden vallomásról vagy tényállásról kell jegyzőkönyvet felvenni, hanem csak

a) a gyanúsított *beismerő* vallomásáról, vagy ha valamely körülménynél fogva a fölvétel szükségesnek mutatkozik;

b) az *életveszélyesen* sérült egyén (tanu, sértett) vallomásáról, ha bírósági kihallgatásig várni nem lehet, — s olyanokról, a kiknél attól lehet tartani, hogy valamely más ok miatt később kihallgathatók nem lesznek;

c) a bűncselekmény helyszíni állapotáról, ha a bírói szemléig a talált állapot fenn nem tartható.

De meg van engedve még egyéb esetekben is, hogy — ha az eljáró csendőr valamely okból szükségesnek találja, — a jegyzőkönyv felvétele, — s kötelesség, ha egyes kivételes esetben a fölvételt az ügyesség kívánja.

Kétséget nem szenved, hogy nagy jelentősége van annak, ha a gyanúsított beismerő vallomása jegyző-

könyvbe foglalva, aláírásával ellátva hiteles alakban örökítettik meg, mert, ha a gyanúsított vallomása a későbbi eljárás folyamán változtat, vagy azt teljesen visszavonja is, nem lesz ennek más következménye, mint ha a vizsgálóbíró előtt tett vallomását vontatolna vissza vagy módosította volna s a csendőrség föl szabadul attól a minduntalan, a legtöbbször ártatlannal terhelő gyanútól, hogy jelentését nem tárgyilagosan tette meg s a vallomásokat céljainak megfelelően elferdítette.

A mai rendezer mellett ugyanis minduntalan megtörténik, hogy a csendőrség jelentéseit a nyomozás jegyzőkönyvi foganatosítása végett a kir. ügyész kiadja a községi előjárásnak, hol részint azért, mert a gyanúsított időt nyert a terhelő körülmények megváltoztatására, meghamisítására, tanuk megvesztegetésére stb., részint azért, mert a jegyzőkönyvet fölvevő községi közeg a dolgot nem érti, vagy az esetet helytelenül fogja föl, vagy egyéb számtalan okból a csendőrséget mintegy megbazudtoló tényállást, vallomásokat örökítenek meg hiteles alakban s nem egyszer a csendőrség fáradságos munkájának gyümölcsét fanyarrá vagy teljesen értéktelenné teszik. Ha a csendőrség ettől a hátrányos megítélésre nyomós érvet szolgáltatott eljárásból megkíméltetik, csak örvendeniünk kell neki.

A helyszíni állapot megörökítését célzó jegyzőkönyv felvétele a csendőrség részéről a legritkább esetek közé tartozik, ezért ezt nem is lehet megterhelőnek, időt rablónak venni, mert nagyon ritkán van rá szükség.

Az életveszélyesen sérült sértett, vagy tanu, valamint a később ki nem hallgatható egyén jegyzőkönyvi kikérdezésének szüksége is csak ritkán fordulhat elő, nem jöhet lényeges számításba.

Hátra volna tehát a gyanúsított beismerő, vagy egyéb tekintetből fontos vallomásának, s végül annak az egy-két bizonyító tanu vallomásának felvétele a jegyzőkönyvbe, a kinek vallomását fölvenni a csendőr akár a bizonyító eljárás céljából, akár a maga eljárásának igazolása szempontjából szükségesnek találja.

Remélhetőleg minden esetben legalább két szavahihető tanunak a vádat vagy gyanút igazoló vallomását minden nyomozó közegünk szükségesnek tartja jegyzőkönyvbe foglalni. Ha pedig több tanu egymás mellé állítandó vallomása igazolja csak a fölmerült vádat, szükségesnek fogja tartani valamennyi ily tanu vallomását is jegyzőkönyvbe venni.

Gyanúsítottat és a tanukat ma is ki kell kérdezni a csendőrnek s vallomásaikról tüzetes jegyzeteket kell készítenie. Úgyesintén a helyszínről is tüzetes jegyzeteket kell fölvennie, mert máskülönben nem volna képes a bíróságnak tárgyilagosságot jelentést tenni.

Már most ha tekintetbe vesszük, hogy egy rendezes felvett jegyzet elkészítéséhez is idő kell, a kikérdezés

BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legjótányosabbi áron
EHRENTRED ÉS FOCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 13 Képes úrjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

Henrik porosz herceg József főherceg kisjenői vadászatán.

pedig ma sem nélkülözhető és a jövőben sem, kézenfekvő, hogy a jegyzőkönyvek fölvételénél csak annnyival több időre lehet szükség, a mennyivel több az íróval való íráshoz képest a tollal-tíntával való írás technikai kivitelezéshez rendes körülmények között szükséges.

Néhány darab nyomtatványt — a miként ma a jegyzetekhez való papírt — mindegyik csendőr vihet magával, továbbá egy-egy jól felszerelt töltőtollat is s így valamely váratlan esetben készen állhat a jegyzőkönyv fölvételére.

A községi előjáróságoknál pedig, melyeket nyomtatványok kiszolgáltatására kötelezni kellene, a csendőr a szükséges nyomtatványt és írószert megtalálhatja, annál is inkább, mert egyes kivételes eseteket leszámítva, a csendőrség a községi előjárósággal karöltve kell, hogy a jegyzőkönyveket fölvegye, a mint a nyomozásoknál ma is kell, hogy képviselve legyen.

Ha már most ezeket figyelembe véve megállapíthatjuk, hogy a csendőrség munkatöbblete nem lehet jelentékeny, mert csak ugyanazt a munkát fogja végezni más alakban mint ma, nyilvánvaló, hogy a megelőző szolgálat s így az ország biztonsága nem szenvedhet ezáltal csorbát, de ha a nagyobb mérvű elfoglaltság azt indokolná, inkább megfelelő létszámszaporítással is elő kellene segíteni a reform keresztülvételét, semhogy a mai viaszos helyzet, mely úgy a csendőrséget, mint a községi előjáróságokat működésében jelentősen megkérdőjelezi, fennmaradjon.

Azonban legyen szabad még arra is hivatkoznom, hogy a parancsnokságom alá tartozó közepes létszámú, nem felette mozgalmas szárny rendes viszonyai mellett is alárendelt legénységem 1910. év folyamán tanukiballgatások ezimén 2494 szolgálati órát számított fel. Ezt véve alapul, megállapítható, hogy a mai összesen 52 szárny legénysége egy év alatt átlag 130,000 óra szolgálatot tölt el tanukiballgatásokkal a közbiztonság hátrányára. Hátrányára azért, mert ha ez alatt szolgálatot teljesíthetne, vagy a nyomozásai lehetnének eredményesebbek, vagy pedig a megelőző szolgálat lehetne hatékonyabb.

Már pedig ha a jegyzőkönyvek fölvétele állandó gyakorlattá válik, különösen közönséges bűnügyekben nem lesz szükség a csendőröknek tanukénti beidézésére, (a kiballgatások mellőzése már kilátásba is van helyezve), mint a hogy a községi rendőrhatalóság nevében eljáró bírót vagy jegyzőt sem idézik meg, s ez által nemcsak azt érjük el, hogy a legénységtől eddig elvont szolgálati időt fordíthatjuk a közbiztonsági szolgálat javára s a jegyzőkönyvezések által esetleg igénybevevett több időt kétszeresen kárpótoljuk, de igen számos esetben megkíméljük csendőreinket attól az alaptalan támadástól, illetőleg vádaskodástól, melyben őket erőszakoskodás, kényszerítés ezimén maga a terhelt, de gyakran vérlője is az utóbbi időben már egészen rendszeresen és a legtöbb esetben minden jogos alap nélkül, részéltik.

Az pedig, hogy a kir. ügyész az egyes kivételes ese-

tekben adott fölbírásaival jegyzőkönyvek fölvételét kívánhatja, remélhetőleg egyelőre nagyobb terhet nem ró a csendőrségre, de alkalom lesz arra, hogy az ügyészségek figyelmét a megállapításokat illetőleg is egészen a csendőrség felé terelje s törekvéssé tegye, hogy majdan nemcsak kivételes, hanem minden szükséges esetre nézve adja meg az utasítás nekik a jogot arra, hogy felhívassák az illetékes őrsőt a jegyzőkönyvek fölvételére s ez így is lesz rendjén, mert már a mai viszonyok is igazolják, hogy a B. P. céljai csak akkor érvényesülhetnek igazán, ha a csendőrség nemcsak közbiztonsági, de ezzel karöltve büntügyi szolgálatot is úgy végezhet a községekben, miként ma városokban végezhet a rendőrség. De miért? Azért, mert belátható időn belül nincs remény arra, hogy községeink önálló, arra alkalmas képzett rendőrséggel rendelkezhetnének, amely a B. P. céljait kellőképp szolgálhatná.

Az átmenet a mai állapotról a célzott állapotba mindenesetre nehézségeket támaszt s a csendőrséget próbára fogja tenni addig — egy év, esetleg csak fél év lesz az átmeneti idő — míg a kellő gyakorlatot megszerzi a jegyzőkönyvezésben, hiszen a községek és rendőrségek is így voltak az első években, de arra, hogy ez előtt a feladat előtt egészen tehetetlenül álljon, illetőleg a csendőrség e miatt csődbe jusson, csak kishitűek gondolhatnak, mert a hol annyi arra termelt nyomozó közeg és írástudó ember van, mint a csendőrségnél s a hol a köteleességtudás és szolgálatkészség olyan fejlett, s a hol egy jegyzőkönyv fölvételénél sokkal lényegesebb és kényesebb kérdések és feladatok már számtalanszor megoldottak, föl sem tehető, hogy feladatának az új utasítás szellemében is megfelelni ne tudna.

Fontos szerep vár e tekintetben a Nagyváradon működő továbbképző és altisztiskolára, mert ennek lesz a hivatása, hogy az új utasításban lefektetett azt az elvet, hogy szolgálatában a csendőrség minden egyes tagja teljes önállósággal működhesen, az elméleti kiképzés során érvényesülni elősegítse s a tanoncokba a tudás ilyen mérvének elérése iránti törekvést beleoltsa.

Ha pedig ezt legalább részben el tudtuk érni addig nagyobb részt altisztjeinkből válogatott oktatók révén is, válogatott tisztek, mint tanárok révén föltétlenül el kell érünk s azt hiszem ezt alig merné valaki kétségbe vonni.

A jövő el fogja dönteni, hogy kinek van igaza: az aggodalmaskodóknak-e, vagy a reformot sürgetőknek?

Úgy érzem, hogy a gyakorlat bennünket fog igazolni minden tekintetben, a kik a reform mielőbbi megvalósítását óhajtjuk s hogy ez a reform fogja a bűnügyi igazságszolgáltatást a rendes mederbe terelni, a csendőrséget pedig a maga hivatottságának tetőpontjára emelni, a nélkül, hogy valakinek kára lenne belőle s az a fő, hogy még e mellett az ország közbiztonsága is jelentősen javulni fog.

A vadász társaság: Angosztai főhercegnő, Libits Adolf udvari tanácsos, Henrik porosz herceg, József főherceg és Kóburg Fülöp herceg.

József főherceg kisjenői vadászatáról.

KÉPEINKHEZ.

József főherczeg kisjenői vadászatáról.

A kisjenői vadászat ugyiszólván fogalomná vált József főherczeg barátai körében. Évek óta, rendszeresen november végén vagy december elején megjelennek a főúri Nimródok Kisjenőn, hogy a vendéglátó főherczeg magyaros vendégszeretetének élvezete mellett, néhány napot szenteljenek a vadászat nemes örömeinek.

Henrik porosz herczeg egyik kimagasló alakja ennek az illusztris vadásztársaságnak. Szenvedélyes vadász, kitünő lövő és társaságszerető uriember a herczeg, aki mindezen tulajdonságainál fogva, de főként a József főherczeg és családja iránt viseltető szoros baráti viszonyból kifolyólag, mindannyiszor örömet tesz elegendő a főherczegi vadászatokra való szíves meghívásnak.

Részt vesz a vadászatokon rendszeren maga a bázisszony: Augusztá főherczegnő is, aki szintén szenvedélyes vadász és fáradhatatlanul kitart az urak mellett s remekül sikerült találataival gyakran ad alkalmat az uri társaság gratulációim.

A vadászatok idején napokig a puskák ropogása, hajtók lármája s a vadászok hallalija veri fel a nagykitjedű erdősség addig titokzatos csendjét kora reggeltől a késő délutáni órákig, akkor pedig szekérszámra szállítják be a kastélyba a terítékre került különféle vadak százait.

Czigányzene mellett, vidám poharazás és anekdotázással folytatódik este a szórakozás tovább. Sőt ujabban a szórakozásbeli változatosság okaért mozt rendeztetett be a főherczeg a kistapolcsányi kastély nagytermében, a melyben Neumann József projektográf-igazgató személyes vezetése mellett, épen az erre a célra a régebbi és újabb vadászatokról felvett képek és pár humoros kép is kerülnek bemutatóra, kellemes estétet biztosítva az illusztris társaságnak.

A jelen számunkban néhány jól sikerült képet mutatunk be olvasóinknak a kisjenői vadászat résztvevőiről.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internatus javára ujabban a következő adományok folytak be; és pedig: Branizsa Károlytól Székesfehérvárról, 1911 nov. 22-én, Horváth J. Géza járárszermester utján 7 K 90 f., a honvédelmi miniszterium 16. osztályától 4 K, s Z. K. utól Nagy Ferencz őrmester, gyantai őrsparancsnok utján 10 K, az alattányi csendőrorstól, az őrs legénysége által az internatus alapja javára rendezett táncmulatság tisztá jövedelme gyanánt 25 K és a ferenczfalvi őrstől, az őrs legénysége által az ottani intelligencia részvételével, november 25-én az internatus javára rendezett zártkörű táncvizigalom jövedelméből 10 K. Ezen adományokkal az internatus alapjának vagyona 25,363 K 61 fillérre emelkedett.

Gyászhir. Sikabonyi Gálffy Gyula ny. m. kir. csendőrszermester, a pozsonyi csendőrbíróság állandó bírósági tanúja, december hó 2-án, életének 59. évében rövid szenvedés után meghalt. A megboldogult földi maradványai december 3-án délután három órakor, bajtársi részvétel mellett, katonai pompával, a református vallás szertartásai szerint, Pozsonyban a kecskekapui evangélikus temetőben helyezettett örök nyugalomra. Nyugodjék békeben!

Az 1912. évi létszámszaporítás. A képviselőházban immár megszavazott 1912. évi belügyi költségvetés szerint, a jövő évben a következő létszámszaporítások tervezetnek; és pedig: a határszéli szolgálat rendezése folytán felállítandó három határőrizeti csendőrtörzstiszti különítmény, öt határőrizeti csendőrszárny, kilencz határőrizeti csendőrszakasz és 97 határőrizeti csendőrszermester teendőinek ellátására, a tisztai állományban: egy ezredesi, egy alezredesi, egy őrnagyi, nyolcz századosi, hat főhadnagyi, három hadnagyi és két százados-számvivői állás; a legénységi állományban: 19 járárszermesteri, 16 őrmesteri, 48 őrsvezetői és 692 csendőri, valamint három törzsszermesteri állás. Ezen kívül még a segéd-tiszti állásoknak jövőben századosokkal leendő betölthetése céljából, nyolcz főhadnagyi állás megszüntetése mellett, nyolcz századosi, továbbá a III. kerület állományában, egy százados-számvivői állás megszüntetésével, egy számtanácsosi és a belügyminiszterium csendőrségi osztálya számára egy százados-számvivői és egy főhadnagyi-számvivői állás szervezése is tervezetik. A lovas őrsök szaporítása céljából tervezetik továbbá 200 főnyi gyaloglegénységnek és 40 gyalogőrsnek lovasítása is. Ezen eredményekben rendkívül gazdag költségvetésben, mely az intézmény fennállása óta csaknem páratlanul áll, gondoskodás történt 100,000 korona erejéig az eddig fedezetlenül állott és az őrsök közzgazdálkodásainak anyagi javait elmozdítani hivatott fenntartási pótlékról is. Gondoskodás történt a többek között továbbá a segélyezések és jutalmazásokra szánt összegnek 10,000 koronával való felemelése iránt is. Ezen költségvetésről tehát, annak elvitathatlan reálitása mellett, joggal mondhatjuk azt, hogy nagyarányu fejlesztési törekvése mellett, páratlanul humánus is, a mi kétségen kívül a vezetőkörök nemes intenczióiról tesz fényes bizonyosságot.

KÜLÖNFÉLÉK.

Szélfogó drótból. Az angol Brookland-vasuton most kísérleteznek egy újfajta szélfogóval, a melynek anyaga drótszövet. Ennek több előnye van az üvegéből való szélfogó fölött; könnyebb, tartósabb, olcsóbb és nem törik. Az átláthatósága sem hogy semmi kívánnivalót és több védelmet nyújt, mint az üveg-szélfogó. Ez áthatolhatatlan akadályul áll a szél elé, mire a szél megkerüli és teljes erővel csapódik a mozdonyvezető arcának; a drótszövet likacsain azonban áthatolhat a szél, de lényegesen meggyöngyölgöten. Első időjárásban ismeretes, hogy az üveg-szélfogó a rája ülepedett esőcseppek miatt teljesen átláthatatlan; a drótszövetről azonnal lepereregnek az esőcseppek és a kilátást csak igen kevésbé zavarják. A gyakorlat fogja beigazolni, hogy az újfajta szélfogó alkalmasabb lesz-e a réginiél és főként az szorul még bebizonyításra, hogy erős esőzéseknél nem-e lesz ez épen olyan átláthatatlan, mint az üveg-szélfogó.

Kártyázó rabok. Az amerikai Nevada állam polgárai nemrégiben arról vettek tudomást, hogy a Carson Cityben levő fogházban vigan kártyáznak a rabok és pedig az igazgató tudtával és beleegyezésével. Két hatalmas párt alakult rögtön, az egyik a humanizmusáról híres dr. Baker elmozdítását követelte, a másik párt azon a véleményen volt, hogy minden, a mit Baker tesz, jól van téve. Baker azzal a módszerével, hogy a lehető leghumánusabban bánik a foglyokkal és hogy minden lehető szabadságot megad azoknak, ismertté lett világszerte. Ő vezette be azt, hogy a végzett munkaért a teljes értékről szóló pénzesutalványokat kapnak,

a mit kiszabadulásukkor pénzzé válhatnak, azonkívül pedig övé a kitűnő idea, hogy a jó magaviseletre pénz-díjakkal szoktassa a foglyokat. Mikor kiderült, hogy a fogházban szabad a kártya, nagy felzudulás támadt, de Baker azzal szerelte le ellenfeleit, hogy kifejtette, való-jában milyen ártalmatlan a fogházban való kártyázás. A rabok mindennap kisösszegű pénzutalványt kapnak, adósságra játszani tilos, így a tétek igen alacsonyak. Azt beismeri, hogy a hazardjáték is divik, így a fáraó, a rulett és főként a poker. Legkülönösebb a dologban, hogy míg a nevadai fogházban vígan folyik a kártya-játék, egész Nevadában tilos az és még azt is szigorúan büntetik, a kinek házában kártyacsomagot találnak.

A gyémántról. A gyémántról a 17 ik századig azt hitték, hogy a kvarczok egyik faja s mint ilyen olvaszt-ható is. Cosmos toscaniai nagyberczeg egy alkalommal megbizta vegyészét, hogy néhány kisebb darab gyémánt-ját egy tömeggé olvassza egybe. Az utasításhoz biven a vegyész ércetégelyben erős tűz fölé tartotta a gyémánt-darabokat, a melyek az erős tűzben egyszerre csak el-tűntek. Cosmos nagyberczeg azonban akként vélekedett, hogy a vegyész azokat ügyesen eltávolította a tégelyből saját részére s azért a szerencsétlent, a ki folyton bangoztatta ártatlanságát, felakasztatta. A szerencsétlen ember rokonsága nem nyugodott meg, hogy az ártatlanul kivégzetttről fenmaradjon a lopás gyanúja, azért kísér-leket tétettek a gyémánt olvaszthatóságáról a flórenzi akadémiával, a bol megállapították, hogy a gyémánt bizonyos hőfoknál elillan. Lavoisier volt az, a ki vég-leg megállapította, hogy a gyémánt anyaga a szén anyagával azonos.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdé-sekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél-fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küld-jenek.

Zs. Tíz éves kortól. Irja meg hány éves a fia, milyen iskolába jár és hová szeretné őt beadni, akkor majd a részletes útbaig-zitást megadjuk.

1901. Igazoltványt csak 12 évi összes szolgálat után nyerhet.

vagy pedig akkor, ha azt a oaját, mely miatt felülvizsgáltatott szolgálattal és a szolgálattól kifolyólag kapta. Kérelmét felülvizs-gáltatása alkalmával előadhhatja, de ha az előbb mondottak vala-melyike nem áll fenn, eredményre nincs kilátás.

F. J. csendőr Oroszvárg. Próbálja meg, de nem hiszszük.

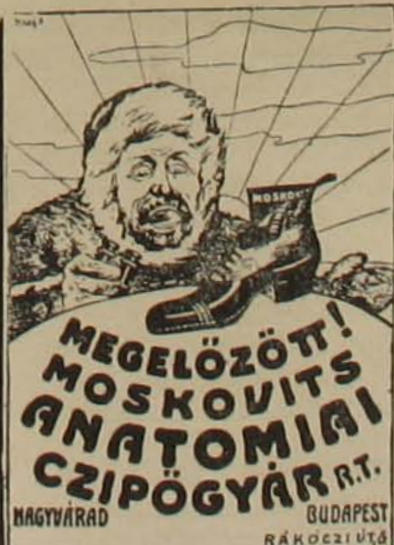
Verpeléti községi pecsét. Az esetben, ha a pecsétet nem akarják rendelkezésre bocsátani, nem marad más hátra, mint az örfjárat lap megfelelő rovatában az okot beírni, hogy miért nincs ott a községi pecsét. Egyébként szolgálhat úgy, forduljunk a szakaszparancsnoksághoz.

1878. Ny tárgyban tanácsot nem adunk, mert a koczkműtört a felelősséget nem vállalhatjuk; forduljon kérésével a „Merku-ro-hoz (Budapest Fűrdő utca). 2. Olvassa el a „Csendőrségi Lapok” 1910. évfolyamában dr. Végk Kálmán miniszteri s. titkár úr ezikkorozatát.

Szilágy. 1. Fém, mely a természetben igen sokféle formában és helyen fordul elő. Tiszta fém formájában nem használható. A levegőn nem tartható el. Magából állandóan láthatatlan suga-rakat bocsút ki, mely sugarak a fotografáló lemezre hatnak. Elektromosság segítségével megállapítottuk kisugárzásunk igen sok tulajdonságait s mint legjellemzőbbet ismerik, hogy oly sugarakat bocsút ki magából, a melyek anyagi részecskéket tar-talmaznak, bár ő maga úgyyszólván nem fogy. A szilárd fé-mekben előállított rádium oly parányi, hogy alig mérhető. Elő-állítás rendkívül költséges, innen van hihetetlen nagy értéke is. Jelenleg az orvosi és kémiai tudomány szakemberei kísérle-teznek vele. Edűig tapasztalt gyógyító erejénél fogva leginkább a gyógyászatban használják. Feltalálójá Curie volt francia aka-démiai tag és neje Marie Curie, a ki a révén a párisi tudomány-egyetemen tanári tanszéket kapott. — 2. Olaszország területe 288,540 négyzetkilométer, lakosainak száma 33 millió. Gyarmati Erythraea 247,300 négyzetkilométer. Törökország területe, az európai rész 175,880 négyzetkilométer, az ázsiai és afrikai terü-letekkel együtt mintegy 45 millió négyzet kilométer. Az egész terület lakossága 25 millió fölül van. — 3. A másodcsendőr a járőrvezetői jelvényt nem viselheti.

Cs. F. I. Ha a honvéd lovasságnál szolgált, úgy szolgálati úton kérheti, útvétele esetén a rendfokozatához mért zsoldot kapja, de csak ha hely van. — 2. Visszavétele esetén magát három évre kell köteleznie, hogy a szolgálati pótlóját mindjárt megkapná-e, nem bizonyos, de valószínű. Kár próbálgatni, mert két szék között a földön találja magát.

Várakozó. Jöselni nem tudunk; legyen türelmennel, majd csak öure is sor kerül.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részlet-fizetési kedvezmény melletti szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási döntvények.

Korcsmák záróórájá.

A korcsmák záróórájának szigorítását a rendőrbatóság saját hatáskörében nem rendelheti el, mert noba a rendőrbatóságnak a személy- és vagyonbiztonság megővése és a rend fenntartása céljából jogában áll bizonyos preventív intézkedéseket, mint pl. a záróóráknak szigorítását is fogamatosítani, ezen intézkedések azonban csak azon keretben mozoghatnak, melyet a batóságnak a törvény vagy a törvényerővel bíró rendelet megszab.

A záróóráknak általános szigorítása azonban ezt a batárt túllépi, a mennyiben az már a munkaszünet jellegével bír. Már pedig a munkaszünet megállapítása, illetve elrendelése nem a törvénybatóság, hanem a törvényhozás batáskörébe tartozik, ennélfogva törvényes alap hiányából ily eset nem is büntetbető.

(A m. kir. belügyminiszter 1557/1909. sz. batározata.)

Az 1895. évi XLVI. t.-cikkbe ütköző kibágást nemcsak cselekménnyel, hanem mulasztással is lehet elkövetni. Ilyen mulasztást követ el az, aki nem gondoskodik arról, hogy tejeskannái rozsdamentesen s tisztán kerüljenek forgalomba.

(A m. kir. földmívelésügyi miniszter 1909. évi 24.168. sz. batározata.)

Örsök felállítása.

A m. kir. III. számú csendörkerület miskolci szárnyának területén, Sajóvárkonyban, 1911 december 1-én;

a m. kir. IV. számú csendörkerület ungvári szárnyának területén, Nagyszelmenczen, 1911 november 25-én, a máramarosszigeti szárny területén, Alsóapsán és a sátoraljaubhelyi szárny területén, Tapolyizsépen, 1911 december 1-én és végül

a m. kir. V. számú csendörkerület esztergomi szárnyának területén, Alsópélen, 1911 november 27-én egy-egy öt főből álló örs állittatott fel.

Különítmény felállítás.

A m. kir. VI. számú csendörkerület székesfehérvári szárnyának területén, Pázmádon, 1911. december 1-én, egy öt főből álló különítmény állittatott fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi november hó 20-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Csiszér Gyula, m. kir. II. számú csendörkerületbeli időleges nyugállományú ez. örsvezetőnek, 27 ember életének a vibefulástól saját élete veszélyeztetésével történt megmentéseért a *koronás ezüst érdemkeresztet* legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Nyugállományba helyezettett:

1911 december 1-ével:

Geyer János, m. kir. IV. számú csendörkerületbeli százados, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint orokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan.

Választott lakhely: Dévény.

Áthelyezettett:

1911 december 16-ával:

Csöke Lajos törzsörmester, a IV. számú csendörkerülettől, a nagyváradi m. kir. csendörtovábbképző és altisztiskolánál való tartós vezénylese alóli felmentése mellett a VIII. számú csendörkerülethez Debreczenbe.

Okiratilag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendörség felügyelője által:

Ihusz János II. számú csendörkerületbeli főhadnagy, 12 évet meghaladó szakaszparancsnoki működése alatt a közbiztonsági szolgálatnak kiváló szakértelemmel történt irányításáért, alárendeltjeinek gondos neveléseért és előljáróinak odaadó támogatásáért.

Abos Ferencz II. számú csendörkerületbeli törzsörmester, 20 évet meghaladó csendörségi szolgálata alatt általában, de különösen 18 éven át a csendörbíróaságnál való alkalmaztatása alatt kifejtett buzgó és erelményes tevékenységeért.

A m. kir. VII. számú csendörkerületi parancsnokság által:

Bucsa János örsvezető ez. örmester és Kasléder János csendör ez. örsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén 1911. évben kifejtett kiváló szorgalmukért.

Pál Mózes örsvezető ez. örmester, mert Kedves Lukács András csikszentdomokosi lakos serelmére 1902. évben elkövetett halált okozó súlyos testisértés tettesét folyó évben nehéz körülmények között, leléményes ügyességgel és körültekintéssel 55 órán teljesített nyomozás során kiderítette s a batóságnak átadta.

Orbán Elek örsvezető ez. örmester, a Gyergyóromete községben 1911. évi július hó 7-én uralgott árviz-veszély alkalmával az élet- és vagyonmentés körül fáradságot nem ismerő buzgalommal, odaadással és kitartással teljesített ténykedéseért.

Németh Lajos csendör, mert az 1911. évi július hó 7-én Gyergyóromete községben uralgott árviz-veszély alkalmával az élet- és vagyonmentés körül járőrvezető-

jét fáradságot nem ismerő buzgalommal, odaadással és kitartással támogatta.

Debreczeni József járásörmester és Szabó József örsvezető a folyó évben Bilibok Ferencz József volt gyimesbüki lakos sérelmére elkövetett szándékos emberölés tettesének nehéz körülmények között, körültekintő és leleményes nyomozás során eszközölt kiderítéseért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Curé Péter csendőr, mert a Kedves Lukács András csikszentdomokosi lakos sérelmére 1902. évben elkövetett halált okozó súlyos testisértés tettesének 1911. évben nehéz körülmények között történt kiderítése alkalmával járőrvezetőjét odaadó buzgalommal támogatta.

Végh Sándor és Lakatos Pál csendőrök, mert a folyó évben Bilibok Ferencz József volt gyimesbüki lakos sérelmére elkövetett szándékos emberölés tettesének körültekintéssel és leleményességgel eszközölt kiderítése alkalmával járőrvezetőjüket odaadó buzgalommal támogatták.

Előléptettek:

1911 december 1-ével:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Izák Mór, Adamik Gáspár és Farkas József IV. cz. örsvezetők, örsvezető cz. őrmesterekké.

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1911 december 1-ével:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Paulik János, Csídei János, Dojcsány Ferencz és Füle János csendőrök;

ugyanazon nappal:

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Németh Mihály I. csendőr, csendőr cz. örsvezetőkké.

Katonai szolgálati jel:

A III. osztályú tiszti szolgálati jellel ellátott:
felsőőrszolgálati Körtvélyessy Árpád VI. számú csendőrkerületbeli százados.

A II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Temesvári János csendőr cz. örsvezető, 1911 november 26-án és Gábor István cz. őrmester, 1911 november 28-án;

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Viszhoffer András cz. őrmester, 1911 december 6-án, Magyar István I. cz. őrmester, 1911 december 9-én,

Sznopek József cz. őrmester, 1911 december 18-án, Vaszari József cz. őrmester, 1911 december 19-én, Pálfi István őrmester, 1911 december 27-én, Plöchl János cz. örsvezető és Stiassny János csendőr cz. örsvezető, 1911 december 31-én.

Házasságra léptek:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Csanádi István cz. örsvezető, Viszmege Mária Rozával, 1911 október 24-én, Zentán.

Hegedüs Gyula cz. örsvezető, Antal Ilona Emiliával, 1911 október 4-én, Óbecsén.

Biró Sándor cz. örsvezető, Szabó Juliannával, 1911 október 14-én, Miskolcra.

Farkas Mihály csendőr cz. örsvezető, Csányi Máriával, 1911 október 11-én, Jászberényben.

Paloczki József cz. örsvezető, Keresztes Annával, 1911 november 3-án, Sződön.

Szakál József csendőr cz. örsvezető, Botlik Máriával, 1911 október 26-án, Gödöllőn.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Bíró József cz. őrmester, Vagner Máriával, 1911 okt. 8-án, Királyhelmecezen.

Németh Gábor cz. örsvezető, Hegedüs Annával, 1911 szeptember 19-én, Tokajban.

Pirigyi János csendőr cz. örsvezető, Pollák Mária Terézzel, 1911 július 30-án, Pálházán.

Szigyártó Sándor cz. örsvezető, Szíresik Veronikával, 1911 november 7-én, Beregszászban.

Balla Alajos cz. örsvezető, Krajnik Jolán Etellel, 1911 október 28-án, Beregszászban.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Farkas József cz. örsvezető, Tábori Máriával, 1911 október 28-án, Ikerváron.

Junka József cz. örsvezető, Quint Annával, 1911 nov. 15-én, Ipolyságon.

Karándi Gyula cz. őrmester, Halász Rozáliával, 1911 november 19-én, Nagykárolyban.

Murányi Ernő cz. őrmester, Gyurkovics Máriával, 1911 november 14-én, Nagyménfén.

Gajdos Vendel csendőr cz. örsvezető, Zeman Annával, 1911 november 23-án, Karajon.

Kimpián János csendőr cz. örsvezető, Csillik Labancz Rozával, 1911 november 18-án, Óhegyen.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Szánati József cz. örsvezető, Pozsnits Rozáliával, 1911 október 28-án, Ikerváron.

Sznopek József cz. őrmester, Weisz Malvinnal, 1911 november 21-én, Nagyatádon.

Tantos János cz. örsvezető, Nyígrényi Katalinnal, 1911 november 25-én, Faddon.

FIGYELMEZTETÉS!

Ne legyen addig grammofont, enfont,
hanglombost vagy bármely más hangszert, amíg

REICH ALADÁR műhangszer
készítő
BUDAPEST, VIII/c. NEPSZINHÁZ-UTCA 27. SZÁM.

Csendőröknek 5% engedmény!

képes árjegyzékét el nem kéri,
amely ingyen lesz küldve.

**Grammofon 22 K, eufon 35 K,
hanglemezek 2-40 korona.**

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában: Szakács János cz. őrmester, László Itonával, 1911 október 25-én, Csikszeredában.

Birtalan István cz. őrsvezető, Sikszai Zsuzsannával, 1911 szeptember 17-én, Szentábrahamban.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: Gecse Imre cz. őrmester, Csutak Rózával, 1911 okt. 31-én, Kovásznán.

Vass Mózes cz. őrmester, Bereczki Julianna Margittal, 1911 november 6-án, Nagykárolyon.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a petrozsényi királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a dévai kir. törvényszék elnökéhez 1911 decz. hó 30-ig.

Egy irtóki állás balassagyarmati királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 560 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Telekkönyvi vizsga. Négy középiskolai osztály. Kérvények a balassagyarmati királyi törvényszék elnökéhez 1911. évi decz. hó 27-ig.

Egy hivatalozolgal állás a paksi magyar kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 200 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények szekszárdi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1911. évi december hó 31-ig.

Egy irtóki állás a szombathelyi királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 720 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a szombathelyi királyi törvényszék elnökéhez 1911 évi december hó 27-ig.

Egy irtóki állás az ipolyi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények az ipolyi kir. törvényszék elnökéhez 1911 decz. 26-ig.

Egy irtóki állás a paksi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szekszárdi kir. törvényszék elnökéhez 1911. decz. 27-ig.

Egy központi esetleg járási irtóki állás Zemplén vármegye törvényhatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Törvényszerinti lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy közép-

iskolai osztály. Járási irtóki állásra hat havi próbaszolgálat igazolása. Kérvények Zemplén vármegye törvényhatóságához 1911 decz. 26-ig.

Három hivatalozolgal állás Bars vármegye törvényhatóságánál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 240 kor. Csizmapénz 48 kor. Természetbeni ruházat. Kérvények Bars vármegye alispánjához 1911 decz. 28-ig.

Egy erdői állás Pécs szab. kir. város törvényhatóságánál. Fizetés 500 korona. Lakpénz 320 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Erdői szakvizsga. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények Pécs város polgármesteréhez 1911 decz. 19-ig.

Egy irtóki állás a sajószentpéteri kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a miskolci kir. törvényszék elnökéhez 1912 január hó 12-ig.

Egy irtóki állás a pozsonyi kir. főügyészségnél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz pótlékkal 720 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Irógépkészítési jártasság. Négy középiskolai osztály. Bírósnál vagy ügyészségnél teljesített próbaszolgálat. Kérvények a pozsonyi kir. főügyészséghez 1911 decz. 30-ig.

HASZNALT ÍRÓGÉPEK

bármely rendszerben. — Állandóan nagy választék.

Glück M. Ödön,

Budapest.

írógép-kellékek szaküzlete.
Javító-műhely.

IV., Liszt Ferencz-tér 18.
Telefon: 153-41. sz.

ÓRÁK, ÉKSZEREK

ezüstművek, china-ezüst dísz tárgyak

kizárólag legfinomabb minőségben gyártáron beszerezhetők.

Legújabb angol rendszerű

részletfizetési

módszattal mellett is.

REICH MÓRÉS FIA

ékszerkészítő és órássok
SZEGED 19.

Képesítványt ingyen adományoz.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Örjárat lapok beszerzése 1912. évi január hó 10-ig.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

KARÁCSONY.

Irta: Hein György hadnagy-számvívó.

A dermesztő, kemény hideg alább hagyott. Már három napja — majdnem szüntelenül — hull a hó, a mely vastag fehér lépellel fedi be a földet. A merre csak a szem ellát, mindenütt szívesen tiszta fehérség csillog, a melyet csak itt-ott szakít meg egy-egy barnás folt. A messze távolban az erdő sötétje elvész a rája nehezedő hótömegben s a láthatárt a hegykolosszus árnyvonalai zárják be, melyek sejtelemszerűen válnak el a különben világos és csillagos éjszakától. Lélekemelő, csudásan tiszta szép éjszaka volt. A fák — teleszórva a hold méla fényében gyémántszerűen tündöklő hókristályokkal — mindmegannyi óriási karácsonyfának tetszik, a melynek díszítését maga a természet végezte.

És e néma fehérség balotti csendjét mi sem zavarja meg, dacára annak, hogy ma van a szent este, a mely örömet és megelégedést teremt a paloták parkettás termeiben s a gunyhók sárföldes szobácskáiban egyaránt. A karácsonyfák gyertyái már teljes pompájukban fénylenek a mystikus világítást terjesztenek maguk közül. Messziről nézve, az a néhány világos ablak azért égő jelvényképe a fehér halálnak e rejtelmes birodalmában.

Este kilencz óra lehetett. A község csendes utcáján egy egyenruhás alak haladt. Hatalmas termetű, vállas férfi: a helységben állomásozó őrs parancsnoka. Hihetőleg egy magáncsaládnál volt, mert csak kard van az

oldalán és most bizaigyekszik... Tényleg ő az, mert ime átvág az utcán s a szomszédban levő laktanya felé veszi útját.

A mint a sarkot elhagyja, hirtelen megáll s egész figyelmét egy pontra irányítja. Kiválóan fegyelmezett idegei lehetnek, hogy meglepetésének hangos szavakkal nem ad kifejezést, mert a mit lát, az éppen nem mindennapi dolog.

Kovácsék ablaka előtt a tornáczon egy darócruhába öltözött marezona férfi áll, a ki összekulcsolt kezeivel az ablakpárkányra támaszkodva, az ablakfüggöny egy résén át figyeli a kivilágított szobában történőket.

Az őrmester visszahúzódik a sarokra, a honnan elég jól látja azt az embert a nélkül, hogy felfedeztetésétől tartania kellene, a mennyiben egy pakinkkerítés meg lehetős fedazéket nyújt neki.

— Vajjon tényleg Kovács volna?... Hogyan kerül ez ide? a mikor még hátra van egy teljes esztendeje!... fűzi tovább gondolatait. — De annak kell lennie, mert a Bundás másképp megugatná, holott előtte fekszik, nagy otromba fejét oda dörzsöli hozzá s olyan hangokat hallat, mint mikor a hü kutya rég nem látott gazdáját újból felismeri.

— Szegény Kovács! Biztosan megszökött a fegyházból s most csak sulyosítja helyzetét, a mely amúgy is elég vigasztalan. Öt évi fegyház mégis sok volt azért a

Első magyar vill. erőberend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerekészítője, az Ooskai és a szabadelmasotti Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltnék. Arjegyék minden hangszerről külön küldetük. Magyarország legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára. 6

STOWASSER JÁNOS

oszárcsi és királyi udvari szállító a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. házi hangszerekészítője, az Ooskai és a szabadelmasotti Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

duhaj, mihaszna és izgága Molnárért, a kibe belefojtotta a lélekzetet.

Úgy történt a dolog, hogy Molnár egy táncmulatság alkalmával — rendes szokása szerint — nagyon sokat vett be a jóból s ittás állapotában mindenki belekötött. Nem használt neki egy-egy barátságos oldalbalökés sem, ő annál jobban duhajkodott, sőt annyira ment, hogy az éppen utjába eső Kovácsné átölelte és megcsókolta. Az asszony sikoltására odarohant a férje, a sármosi erejű Kovács, a ki Molnárt ezért az illetlenségért ököllel úgy vágta föbe, hogy az vérheborultan rogyott össze s rövid időre rá, ott a kocsmaszobában meghalt.

Meg volt a haj s Kovácsnak el kellett hagynia gazdaságát, el kellett válnia a családi tűzhely melegétől, vissza kellett hagynia fiatal feleségét egy apró csepp kis leánykával, a ki akkor kezdett éppen járni és csacsogni. Az előbb asszonykacagástól viszhangzó ház egyszerre kihaltak látszott; beköltözött oda a könny, a szenvedés és nélkülözés. A mikor a férj elbucszott szerető hitvesétől, majd megszakadt a szíve, mert a csapást csak még növelte az a — máskülönben öröndetes tény — hogy neje már a második gyermeket is szíve alatt hordta.

Azóta három év telt el. A fiatal, élete virágában állott asszony, megfosztva a természetes támaszától, éjjelt nappallá téve, fáradhatatlanul dolgozott, hogy megkeresse a mindennapi kenyeret s a létért folytatott e kiméretlen harcban elfonnyadt. Csak két kis gyermekében talált némi örömet s csak az a határtalan szorretet, a mely őt férjéhez kötötte, erősítette meg annyira a lelkét, hogy nagy bánatában, fájdalomban össze nem roskadt. Estende — a mikor kicsinyei már aludtak — órák hosszát imádkozott s háborgó lelke az imában megnyugodott.

Helyzetéről férjét gyakran értesítette levélben: sohasem panaszkodott, hanem türt hallgatagon. A levelek tele voltak a gyermekek apró örömeivel. A Böske már iskolába jár, a kis Gyuszi meg már milyen nagy erős legény; azt mondják, tisztára az apja.

Kovács pedig, a ki különben a mintaképe volt a szorgalomnak és igyekezetnek, minden levél után napokig, mintha ki lett volna cserélve. Nem tudott dolgozni, sirt, mint a gyermek, úgy hogy mindenki megsajnálta. Vagy két hete újból kapott levelet s abban a felesége arról értesítette, hogy a kis Gyuszi nagy beteg volt, de most már jobban van. Egész megtörve lépett a feyházigazgató elé s könnyek között kérte, hogy engedje haza, ha csak egy órára is, mert hátla meghal az ő fia, a nélkül, hogy ő láthatta volna. Kérelmét — természetesen — nem lehetett teljesíteni s Kovács azóta egész megtörtén, minden kedv nélkül végezte mindennapi munkáját. Hiába volt minden biztatás, vigasztalás, azóta szavát sem lehetett hallani.

Karácsony estéjén azután újból erőt vett rajta a honvágy; látni akarta övét; ölébe akarta venni kicsinyeit, a kik atyjukra nem is emlékeznek; látni akarta nejét, a ki a legnagyobb nélkülözések között anyagi türelemmel várja a szabadulás óráját... Nem nézte ő a veszélyt, nem tettének végzetes következményeit, csak szabadulni akart minden áron... vágyott haza családjához!

S mintha a jó Isten meghallgatta volna szíve hő óhaját és segíteni akart volna rajta: észrevétlenül kijutott a szabadba... Azután, a hogy csak bírták lábai, rohant torony iránt hazafelé s most ott áll házájuk ablaka előtt s gyönyörködik abban a képben, a mely után háborgott lelke annyira sóvárgott.

A kicsiny szobában szegényesen díszített karácsonyfa áll, rajta néhány gyertya ég. Előtte tórdel neje a két kis gyermekkel, a kik kis kacsóikat összetéve hangosan mondják az esti imát anyjuk után. A leányka lehajtott szőszke fejecskéjével olyan, mint egy földre szállott angyalka, a kis fiú ellenben tágra nyitott szemekkel hámul a karácsonyfa s pőszén szótárolja az imádságot.

A künn levő férfinak e kép láttára könnyek gyűlnek a szemébe s a mikor gyermekei ártatlan ajkairól felhangzik az ima vége:

„Óh édes jó Istenkém kőrünk szépen,
Jó atyánkat vezess vissza hozzánk épen
Amen!”

akkor az erős férfi hangosan felzokog s térdre roskadva el-elfuló hangon ismétli gépieen: Amen... Amen!

Az asszony a zokogásra felneszel s a míg gyermekei örömtelt szívvel nyulnak kis játékaik után, kimegy a konyhába s sejtelenül remegő szívvel nyitja ki az ajtót.

— Ki az?

— Öröszé!... János!... s a következő pillanatban a hű asszony ott csüng a szeretett férj mellén s ajkai egy hosszú, forró csókban találkoznak.

A váratlan viszontlátás öröme azonban csak egy pillanatig tart. Az asszony kibontakozik az ölelő karokból s szorongó szívvel kérdi:

— Megszabadultál?

— Megszöktein!... Látni akartalak benneteket!

— Istenem! Istenem! Mi lesz ebből? — sóhajt az asszony.

— Nem lehetek róla — válaszol a férj. — Hadd menjek be a gyerekekhez, mert megszakad a szívem... Még az éjjel úgy is visszamegyek!...

Belépnek a konyhába s az ajtó újból bezárul.

— János! — suitog az asszony — ne ebben a ruhában!... Ne lássanak így a gyerekek!... Ez első szobában öltözz át, majd bivlak...

A férfi meggy átlötni, az asszony pedig visszatér a

A legjobb órák,

47

legszolidabb ékszeresek, egyszerűtől a legdrágábbig, úgy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden,
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

kicsinyekhez. Elalatt pedig az örmester észrevétlenül elfoglalja az ablaknál a férj helyét. A fiucska, kezében a mézeskalácsos lovaskatonával már elaludt, a kis leányka is, fáradtan az imádságtól és érezve az alvás idejét, álében bábujávnál szintén álmosan nyújtózkodik öcséje mellett.

— Tán jobb is volna — gondolja az asszony — ha elaludnának — s azzal siet őket levetkőztetni. A kis fiucska fel sem ébred és a kis leány is, mire az apa átöltözve lábujhegyen belép a szobába, szintén alszik.

A meggyötört ember szó nélkül letérdel az ágy elé, végigsimogatja szereteteit, csókot lehel ajkukra s azután átöleli nejét, a ki örömeiben, de egyuttal fájdalomában is leroskad férje mellé s szemeikből újra megered a könny, visszafojtva minden szót.

Az örmester — nem óhajtja további tanuja lenni e jelenetnek — gondolataiba mélyedve nesztelenül távozik.

— Mitevő legyen?... Elfogja ezt az embert most, a mikor tele van szíve, háborog a lelke?... Nem, erre nem viszi rá lelkiismerete... Tenni azonban kell valamit!... De mit?... tépelődik magában. Pár pillanatra megáll s azután irányt változtatva nem a laktanyába, hanem azon az uton, a melyen jött, sietve távozik. Nemsokára Nagy Sándor, Kovács komájának az ablakán zörget. Még fenn vannak, várják az éjszeli misét.

— Ki az? — hangzik belülről.

— Jöjjön csak ki egy szóra bátyám, én vagyok, az örmester!

— Jövök!

— Baj van bátyám! — vonja felre Nagyt.

— Csak nem ég a ház?

— Dehogyan, csakhogyan nem látszik a füstje... Megszökött a János, ott van a gyermekeinél! Mindenestre észrevették a szökést s talán nemsokára itt is lesznek érte; akkor pedig ugyancsak teljesen kitölti az öt évet.

— Hát mit csináljak? — kérdi meglepődve Nagy, a kit ez az értesítés teljesen kihozott a sodrából.

— Azt gondolnám, befogna a szánkóba, aztán visszaviúné a Jánost, még mielőtt érte jönnének. Másfél óra alatt megjárná az utat...

— Meglesz, csak hozom a gubámat. Ne szóljak odabent? — mutat hátrafelé a szobára.

— Mondja azt, hogy el kell mennie, de éjszéra visszajön. Aztán hajtson oda a ház elé.

Elváltak. Az örmester újból elfoglalta leshelyét, Nagy pedig pár perc múlva a ház előtt állott.

— Meujen he — szól neki az örmester s sietessen Kovácsot.

Az ablakzörgésre az asszony ijedten felsikolt, mire a gyermekek nyugtalanok lesznek. Kovács felemelkedik s halotthalványan nyitja az ajtót.

— Dícsértessék — kezdi Nagy. — Azt gondolnám János, hogy mehetnének. Itt vagyok a szánkóval!

— Honnan tudja koma, hogy eljöttem?

Nagy hátramutat az örmesterre.

— Siessen Kovács! — sürgöti ez is.

— Megyek!

Kovács még egyszer megcsókolja apró gyermekeit, megöleli félholtra ijedt nejét s azzal — már újra rabulában — indul a szánkó felé. Még egy isten hozzávalót a kapuban álló, zokogó hitvesnek s azután a szánkó — a melyen az örmester is helyet foglal — elvágat.

A faluból kiérve, letér a dűlőutra s vágatva halad a város felé. Egy óra múlva, senkivel sem találkozva, megállnak a fegyház előtt.

Cseugotás... kapunyitás... és Kovács újból biztos helyen van.

Az országúton hamarabb érnek haza.

Nagy bezörget Kovácsnének:

— Örzse!... Nincs haj!

— Hála Istennek! — sóhajt fel megkönnyebbülten a zaklatott kedélyű asszony.

*

Éjfél van... A harang hívó szavára megtelik a templom ájtatos hívőkkel... Felhangzik az orgona bugó szava... megkezdődött a misé.

Az örmester elkésve érkezik a templom elé, a hol a Kovács elfogatására kirendelt börtönőrökkel találkozik.

— Kovács visszament — szól a bálnuló börtönőröknek — már bent van a fegyházban.

A templomból harangzugás közepett kihallatszik a miséző pap éneke:

Gloria in excelsis Deo!

A bűnös lélektana.

Szemelvények dr. Kármán Elemér nagyváradi kir. ügyész, habonczimú mfivéből.

Babona és büntett.

A babona az előző századok vallási, természettani fel fogásából, kegyetlenségéből és tudatlanságából származott át a XX. századba s a néplelek egyik legérdeke sebb mozzanata. A büntettel való kapcsolata kétféle: tényezője, előidézője számos büntettnak, másfelől a büntettes rejtelkedő lelkiületének jellemzője. E téren a babona sokkal nagyobb szerepet játszik, mint a milyent mindeddig annak tulajdonítottak.

Fontos a szerepe mint a büntett indokának azokban az esetekben, mikor a tettes bizonyos dolgot akar megszerezni babonás czélokra: p. o. kis gyermeknek a szíve, hogy az ember repülni tudjon; embereszív és embervér szerelmi és bájitalnak, lopott széna a ló meggyógyítására, airtól származó dolgok talizmánokra gyógyító czé-

Ha fáj a feje⁷ ne látovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmekacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ár 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készült Beretvás Tamas gyógyszerész K. Ispesten. Orvosok által ajánva. Három dobozról egy. postai szállítással.

lokra, mindezeket csak emberölés, lopás, illetve sirrablás, utján lehet előkeríteni.

Rendkívül sok bűncselekmény követtetik el bizonyos szerekhez fűződő babonás hit alapján. A kuruzslók, java-asszonyok mindenféle kenőcsei, cseppjei a legnagyobb mérgeket tartalmazzák, részegeskedő embernek borban, pálinkában adnak be ártalmas szereket, a melyek közt a legszörnyűbb a holt ember szájából kimert hab, ép ily rettenetes, hogy néhol epileptikusokat a hulla mosásához használt vízzel, vagy rothadó hullarészszel gyógyítják. Ide tartozik az a babona végül, hogy kis gyermekek megbecstelenítése nemi bajokat gyógyít, a mi nálunk igen elterjedt.

Nagy a száma azoknak a bűncselekményeknek, a melyeknél babonás emberek hiszékenységét és ostobaságát használják fel. Ilyen a kártyavetés, álmjósolás, tenyérből való olvasás (chiromantia) és a kincsásás.

Az előbbieket az embernek azt a sajátos természetét használják fel, hogy a jövő fátylát fel akarja lebbenteni, az utóbbi a meggazdagodás vágyát.

Kártyavetéssel s a tenyérből való jóslással az ország szélében és hosszában foglalkoznak a cigányasszonyok, de a fővárosban több jósnő működik, a kik még újságokban is hirdettetik magukat s a kiknek házat sokszor előkelő s intelligens egyének, de leginkább nők keresik fel.

Ezek a manipulációk első láttatra igen ártalmatlanoknak és legfeljebb apró csalásoknak látszanak, de érzékenyebb lelkiületű s különösen hysterikus egyéniségeknél végzetessé is válhatnak s az illetőt súlyos bűncselekmények elkövetésére is ösztönözhetik. Ismeretes esetek, mikor valaki megmérgezte a másikat azért, mert megjósolták neki, hogy a másik az ő életére tör. Ide sorolhatók azután azok a népholondító csodatévők — többnyire hysterikus nők —, a kik az Üdvözítőt, vagy Sziúz Máriát meglátták vagy a nap bizonyos órájában vért izzadnak s a kiknek azelőtt néha még a papok is felültek. Nagyszabású csalást üznek, végül az utóbbi években az úgynevezett „spanyol kincsásók”. Valaki levelet kap, a melyben el van mondva, hogy a levélíró ősei háborús régi időkben rengeteg kincset ástak el a ezimzett közelében egy helyen, küldjön pénzt utiköltségre s a levélíró eljön s a helyet megmutatja. Más esetben az ősi okmányok, a melyekben a kincses hely meg van nevezve, el vannak zálogosítva s csak kiváltásra kell a pénz. Nem is hinnők, hogy különösen vagyonos és a világban egyedül álló emberek közül mennyi ül fel ennek a bolondságnak.

A büntettes legnevezetesebb babonája egész természetesen azzal a céllal függ össze, hogy őt el ne fogják. Nagyon gyakori, hogy szükségét végzi a tett színhelyén bélsárt hagy vissza, máskor a saját véres ujjnyomait, ruhadarabjait, botokat, hogy a házörző kutya ne ugasson. Mindezekhez az a hit fűződik, hogy ha ezek a tett színhelyén hagyattak, a tettes biztosan menekül.

Ép fordítottja ennek az, hogy ha bizonyos dolgok vele vannak, biztonságban dolgozhatnak, ilyen az orvadászoknál a szentivánéjen ázott páfránygyökér, tolvajoknál, de különösen cigányoknál a hulláról levágott kisujj. Az ilyen jelenségek ép a legutóbbi időben elkövetett büntetteknel jelentős szerepet játszottak.

A büntettes szokásaiból.

1. Hamis név és hamis külső.

A büntettes lelkiületének egyik legfőbb jellemvonása a hazugság. Hazudni kell az egész világ előtt, mert különben munkáját nem folytathatja és kilétét ép úgy titkolnia kell, mint külsejét, a mely az őt üldöző hatóságot nyomra vezeti. Erre szolgálnak a hamis nevek és a külső elváltoztatása.

A hamis névre az a jellemző, hogy ennek rendszerint van valami vonatkozása az illető egyén valóban létező személyi viszonyaihoz, ha másban nem, de a hasonló hangzásban. Ez az emberi léleknek sajátos ragaszkodása a valódihoz. Megmarad a keresztnév s a vezeték-név elütő, ez gyakori, p. o. két nemzetközi betörő neve: Czihalovszky Gyula — Hermann Gyula, Klementisz Ferencz — Baróti Ferencz. Egy pénzhamisítást üző fodrász egyik volt segédje neve alatt szerepel. Néhány betűt cserél fel: Babelből lesz Urabel, vagy szótagot: Herlog — Rehgol, a nevet megmagyarosítja lefordítás útján: erre számtalan eset van nálunk.

Leggyakoribb azonban, hogy mástól ellopott igazoló okmányok alapján azok tulajdonosának a neve alatt szerepel. Ezért Lindenau szerint, ha nagyobb szerű lopásnál igazoló papírok is lopattak el, ott „szakember” dolgozott.

Külseje elváltoztatásában is a körrel halad a büntettes. Valaha álarczeccsal vagy bekormozott képpel tört be a rabló, hogy fel ne ismerjék. Ez ma már ritkán fordul elő: a büntettes, úgy mint a színész, elváltoztatja a külsejét s felhasználja a kozmetika legaffináltabb tulajdonságait. Alakját soványgyá, testessé, egyenessé, hajlottá, pupossá alakítja. Járását, tartását, hangját, testmagasságát is elváltoztathatja, p. o. hosszú felső kabátban hajlított térdrel csoszog. A félkezű hamis kezét visel, vagy az épkezű egyik karját úgy elrejtí, hogy félkezűként jelenik meg, sántít, nyomorék, úgy mint Micsinai András, a budapesti postakocsi tolvaj, a ki mint félállású és félszemére vak koldus lopózott ki Ausztriába és még egy esendőrrrel is beszélgetett az országúton. Hamis fogakat rakat be, kaucsuk vagy viaszorral jár s a görbe orru római arczéccsal jelenik meg. Szemölcsőt, anyajegyét, szeplőt állít elő kozmetikai uton, a meglevő májfoltokat, sebhelyeket, anyajegyeket arcsmassagál távolítja el. Az arcszín elváltoztatására szolgál a kendőzés: a barna arcszín könnyen lesz finom rózsássá, a chamüleon-oldattal (kalium hypermanganikum), vagy a jodtinktúra elég hosszú ideig tartó brombarnás színt állít elő.

Gyülekezés a felvonulásra.

Az 1906-iki keletiudtal koronázó átnyitási ünnepélyek.

Ha mindezeket egybevetjük, úgy fogalmat alkothatunk arról, hogy a mi nyomozóleveleinkben foglalt személy-leírások mit érnek!

Nagyon jellemző azonban az, hogy az ujonezbüntetés elköveti a cselekményt és azután teszi magát felismerhetlenné, míg a gyakorlott gonosztevő előbb változtatja meg külsejét és azután követi el a büntettet. Az előbbi tehát változott alakban menekül, az utóbbi természetesen alakjában s így az utóbbi van mindenesetre a szerencsésebb helyzetben.

2. A tolvajnyelv.

A mint a katonának, diáknak, vadászembernek, a sportfértúnak, a kártyásnak megvan a maga külön szójárása, jargonja, vagy a mint a vasutas is folyton rövidítésekkel beszél és az államvasutakat *malinak*, az üzletvezetőséget *isnek* nevezi, ugyanezen a lélektani alapon, a rövidség kedvéért, a kedélyesség vagy guny táplálékául, végül az egymásra ismerés céljából a büntetésnek is megvan a maga jargonja: tolvajnyelv (németül Rothwelsch, francziául argot, angolul slang).

„A tolvajnyelv”, mondja Gross, „akkor keletkezett, mikor az első iparszerű büntettes a magsajtja büntetéshez szőtt, a középkor zavarai között fejlődött tovább az újkorig, virágzott a gonosztevők virágzásával, mikor a harminczéves és hétéves háború, a franczia háború — és mi hozzátelhetjük: a törökkel való háború — a rend baltalátát feldúlták. Ez idők óta vannak meg a büntettes-idiomájának a maga kifejezései, a melyekhez makacsul ragaszkodik, elhozta a jelenkorba, kibővítve s kiépítve új szavakkal, szükségyszerűen modern dolgokkal s az abhoz alkalmazkodó gonosztevő-technikával. Így jött létre a tolvajnyelv: a titkos, gyermekileg fejletlen kifejezéseknek, körülírásoknak és utalásoknak, valótlán, hamis, magukból kiforgatott dolgoknak, guny-nak és ironiának, sikamlós és érthetetlen fogalmaknak szervesen tagozódott épülete: érzékileg durva, nemzetközi, magabizárt, mindenütt megértett s hontalan nyelv. A ki valaha megírja a nyelvek psychológiáját, az írjon benne egy nagy fejezetet a nyelvek psychopathiájáról, a tolvajnyelvről.”

A büntetésnek ez a művelődési produktuma — hogy így nevezzük, — mint a műveltség is: javarészen a nyugatról származott mihozzánk: nevezetesen német földről. A múlt század közepében a magyar rablővilágnak meg volt a maga jargonja, sőt betyárírása is: de ez vele kiveszett. A ma nálunk divó tolvajnyelv javarésze az a német-zsidó-czigány keverék, a mi Németországban is divik, de van benne szláv, görög, franczia szó is.

Német talajon keletkezett, a zsidó elem úgy került bele, hogy a folytonos üldözés a zsidókat a rablók és tolvajok táborába kergette, a hol természetesen találkoztak a rolg ma is rablőbandában élő czigányokkal. P. o. zsidó szó: baldower = kikémlél, untermakken = megszökik; czigány: maró = kenyér.

A tolvajnyelv magán viseli a hűntettes lelkületének nyomait. Primitív szellemi képességeiből folyik, hogy az irlogonból átvett szavakat megrövidíti és egyáltalán keleveli a rövid szavakat: la = forint, lé = krajczár, kol = hazugság, cupf = elvesz, hé = rendőrség, lá = kártya. Primitív szóalkotásai a hangutánzások: himm = esőngettyű, bambim = templom, tik = óra, mekk = kecske, ávé = jókedv, ajbaj = jön a detektiv; továbbá azok, a melyek élettelen tárgyakat a rájuk néző jellemző tulajdonság vagy tevékenység szerint jelölnek meg, mint p. o. tritt = czipő, sprice = ablaktábla benyomása, karika = gyűrű, kasza = hosszú kés, czug = kékicaci, zongorázik = hirtőnlen kopogtat a falon s így a társával érintkezik. Szóképzésnél a szembetűnő szinek játszanak szerepet: schwarzferber = pap, hóhányó = fehér-ruha tolvaj; primitív szóképzések a következők: nimannd = haszontalan, nimanndovics = a kit nem érdemes meglopni, liba = uri nő, libali = leány, libalics = asszony, reissen = kártyán nyerni, niesz = kártyanyereség. Számos a természeti hasonlat: krumpli = óra, dohány = pénz. Élettelen tárgy, személy és állat egymással jelöltetik meg: aff = fogházkulcsár, róka = nyersarany, ür-géz = szinlel, evező = kéz. A büntettes cynismusa szent dolgokkal szemben: klastrom = fogház, apácza = kejnő. Gyakoriak a cynismussal vegyes gúnyos és ironikus hasonlatok (az úgynevezett akasztófahumor) fejes = titkos rendőr, kötőfék = óralánc, exportör = nemzetközi tolvaj, hochstapler = kéregető, melkerin = kéjtolvaj, olvaszt = pénzváltás közben csal, ötön vette őt újjával lopta, evez, rajzol, megvág = lop, toltenschein = kényszerutlevél. Néhány speciális korosztály és helynév is fordul elő, végül a mely azonban alig magyarázható meg: Aladár = a prostitált nő kitarthatja (Berlinben Louis, Párisban Alphonse), l'ali = kifosztott áldozat, Czinkota = pofon, Szliácsra megy = vall, Szolnok = kórház, zrinyista = naplopó, ez utóbbi valószínűleg a Zrinyi-utczától ered, a hol a budapesti államrendőrség épülete van.

(Folyt. köv.)

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A kínai ipar.

Khinát nagyszámú népessége és nyersanyagokban való óriási gazdagsága a legmagasabb fokú ipari fejlődésre teszi képessé. Ennek az utolsó 10—12 évben már magában Khinában is tudatára jöttek és tulajdonkép csakis ezen 10—12 év óta lehet tulajdonkép Khinában ipari fejlődésről beszélni.

Megbízható statisztikai adatok hiányában felotte nehéz megállapítani, hogy számszerűleg a fentemlített idő alatt Khina industrializálódása mennyiben haladt előre. A khinai gazdasági életben történt eseményekből és a mindennapi tapasztalatokból azonban tényként állapítható meg az, hogy a khinai ipar a primitív kikészítőmódotól az európai értelemben vett gyáripar felé állandó előrehaladást tesz, mely előrehaladásban eddig kedvezőtlen körülmény nem gátolja. Ennek egyik oka abban található, hogy a khinai ipar, mint relative új és bizony-

A legutóbbi, 1906-iki durbar, melyen a mostani király még mint walesi herceg helyettesítte VII. Edvárd királyt.

Az 1906-iki keletindiai koronázó ünnepélyek.

talan téren, aránytalanul sokkal elővigyázatosabb, mint a kereskedelmi tranzakcióknál, miáltal az egész ipar szolid bázison nyugszik.

Az előbb említett statisztikai adatok hiányának következménye továbbá, hogy az ország belcéljében elszórtan létező tekintélyes számú ipari kisüzemek a nyilvánosság előtt alig jönnek tekintetbe, pedig a kisüzemek tulajdonkép a modern ipartelepek előfutárjaiként tekintendők, melyek az utóbbiaknak az utat előkészítik. Ezek a kisüzemek ólénk tevékenységet fejtve ki, néhol a szükségletek nagy részét maguk elégitik ki, néhol a szükségletek 60%-áig. Így például a kisebb gyapotszövőkről köztudomású dolog, hogy évenként körülbelül 300.000 bál nyergagyapotot dolgoznak fel. E mellett a selymeszövőök, a fűrés-, rizs- és búzaörlő malmok is tekintélyes munkát végeznek, sőt Hankow mellett igen sok kisebb vasmű is található.

A legutóbbi időben a kínai tőkések minden igyekeztüket arra fordítják, hogy a jelenleg már működésben levő üzemeket, melyek igen kezdetleges berendezésűek, modern telepekké alakítsák át. E törekvésüket rendszerint siker koronázza, a mennyiben különösen Dél-Khinában növekednek rohamosan az ily átalakított és minden tekintetben kifogástalanul működő telepek.

A Khinában — az utóbbi években — történt fokozatosabb változások, újabb ipari alapítások és egyéb események a következők:

Tonghsenban évek óta működik egy cementgyár, kitűnő eredménnyel. Az utóbbi évek kedvező sikerei a gyárnak nagy jövőt jósolnak. Cementgyár létezik Kantonban is. A kormány alapítása. Olcsó, de másodrangú anyag előállításával foglalkozik.

A harmadik cementgyár 30 mértföldnyire Hankow alatt a Yangtszen működik 1910. május óta. Említésre méltó még az 1908-ban megnyitott Yangtsze Engineering Works, mely 1910-ben nagy mértékben volt kénytelen a telepet bővíteni, hogy a nagyszámú megrendeléseknek eleget tehessen. A Hangsaung vasmű, mely régebbi alapítás, szintén kielégítő eredményt mutatott fel a az eddigi nyomdokon tovább haladt előre. A Tsingkiangpu-i hűtőgyár is 1910-ben is kitűnő üzleteket kötött. A gyár 1905-ben alapított, 1905-ben jelentékenyen bővítve, új gépekkel szereltetett fel. Vubu-ban olajgyárat létesítettek.

Az 1910. év második felében Kantauban üveggyárat létesítettek. A pekingi üveggyárat, mely eddig nem vált be, újból ezervezték.

Tientsini alapítás egy kínai társaság létesítése vas- és rövidárúk, különösen emailvasárúk előállítására.

Hankowban és Iliben bőrgyárak léteznek, illetve az utóbbi helyen egyet terveznek. Az utóbbi ilében Kantonban és Sbangbaiban papírgyárakat rendeztek be. További papírgyárak létesítése főleg a birodalom különböző részeiben, különösen Pekingben tervezés alatt állanak. 1910-ben Chefooiban 12 és Shanghaiban hét új selymeszövő állíttatott fel.

Szappan, gyertya, festék gyártására rendeznek be kisebb üzemeket Shanghai, Vuhu és Hankowban. Az előbb említett telepek mind új alapítások és a régebben alapítottakat nem foglalják magukban, melyekre nézve a központot még mindig Sbangbai képezi. Mindinkább azonban nyilvánvalóbbá válik az a tény, hogy Shanghai, mint a kínai kereskedelem, de főleg ipar központja, jelentőségéből némileg veszített.

A kedvező átlulásos ipari fejlődés dacára egyes ipari

ágak helyzete kedvezőtlenre fordult. Érdekes ezen üzemeket szemügyre venni már azért is, mert ezen üzemekből következtetés vonható azon cikkekre, melyeket a külföld még jó ideig verseny nélkül szállíthat.

Hankow közelében egy üveggyár ment tönkre, ugyanaz a sorsa volt a környéken egy tű- és szög, továbbá egy ezernagyárnak, melylyel kapcsolatban több kisüzem is megszűnt. Chiangkiangban a papírgyárat zárták be. Tschentuban a szappangyár nagy nehezégekkel küzd. A Hanyag-i tügyár bezárása európai üzleti felfogás szerint igen kézen fekvő volt. 1908-ban a kormány a nagy vasművek mellett egy angol cég tervai alapján egy épületet tű- és szöggyárnak rendezett be. A gépek és berendezések elsőrendűek, a hibát azonban azzal követték el, hogy a gyár igazgatójaul nem szakembert neveztek ki. A Kínába szlitott nagymennyiségű tű- és szög arra engedlett következtetni, hogy csak félig műszakértelmi vezetés mellett a gyár igen jól érvényesült volna. Így azonban évről-évre deficizzel dolgozott. 1910-ben a régi helyett új igazgatót neveztek ki, ez azonban már nem tudta a gyárat talpra állítani, úgy, hogy a kormány a gyárat bezárta, minek következtében az odatelepitett lakosság kenyér nélkül maradt.

KÉPEINKHEZ.

Az 1906-iki keletindiai koronázó ünnepélyek.

Most a napokban tartották meg V. György angol királynak, mint India császárnak koronázó ünnepélyét, vagy mint ott nevezik: császári „dur-bar”-ját. Az ezer-egy éjhez hasonló eme ünnepélyt Delhi-ben, India ősi fővárosában tartották meg. Több százezer embert vártak az ünnepélyre Delhi-be, de a látogatók száma jóval túlhaladta a várakozást.

A Himalája lábánál megjelentek ez alkalomból India fejedelmek, rajah-i és egyéb urai a rendkívüli fényvel és pompával ülték meg az ünnepélyt. A különböző népfaj az ő fehér, aranyos selyem és bársony ruházataiban, gyémántjaival, rubinjaival és gyöngyeivel a országokat érő ékszereivel soha el nem felejthető látványt nyújtott.

A király hófehér paripán, a királyné hatlovas díszhintóban ment a koronázási térre, a hol tömördek katonaság és népsokadalom várta őket.

A szertartás megkezdése után az új császár meghajította magát a népsokadalom előtt, a királyné bókolt a India népei újjongva üdvözölték a császári párt. Aztán ismét lóra szállott a király és szemlét tartott a mintegy 70.000 főnyi katonai csapat fölött. A királyné pedig hintójáról nézte végig a katonai parádét.

Aztán újból visszatértek a trónra és fogadták a fejedelmek hódolatát. Mikor pedig mindezeknek vége volt, egy herold jelent meg fehér lovon s egy sereg apródtól követve a nép közé vágatott s a harsonák figyelmeztető hangjai után kihirdette a koronázási hitlevelet.

Hogy mily pazar fényvel s a keleti ragyogásnak minő pompájával történt meg ez az ünnepély, kitűnik abból, hogy az egyik fejedelmek: Haiderabadi Nizám-nak, aki elsőnek járult a császári pár elé, több mint 140 millió rupia évi jövedelme van, egy másik maharadzsa pedig négy millió értékű koronát viselt.

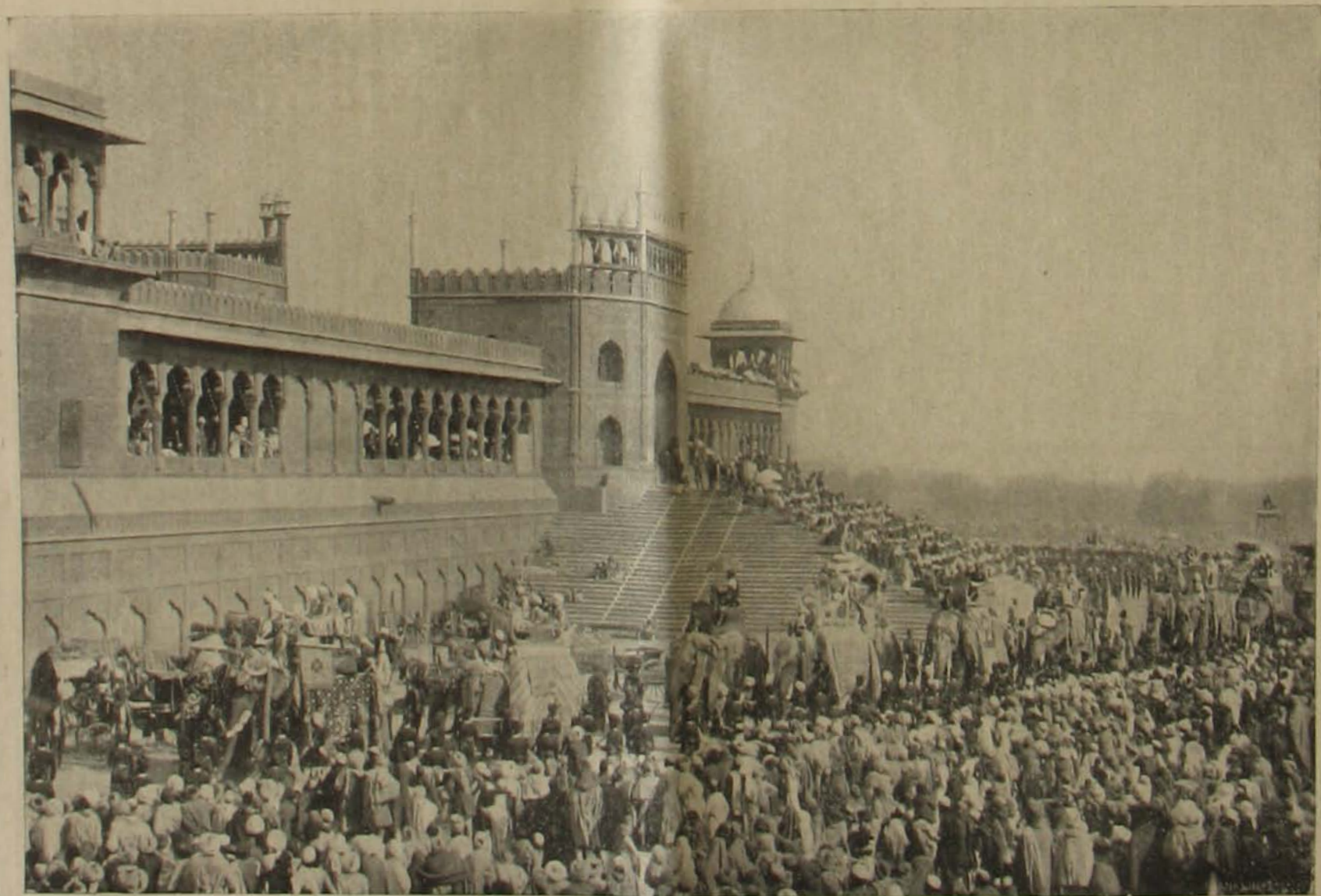
Olvasóinknak ezuttal az 1906. évben tartott durbar-ról való képeket mutatjuk be, mert a mostani ünnepélyről szóló képek még hiányoznak. Az itt látható

BUTOR

közpénzürt v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÜT 8. SZ.

13 Képes árjegyzék ingyen. : Telefon 88-59.

BUTOR

A felvonulás eleje.

Az 1906-iki keletindiai koronázó ünnepélyek

batalmas, árkádszerű épületekkel körülvett területen gyűlt össze most is Indiának minden számottevő egyénisége, mabaradszák ezrekre menő kíséreteikkel, az angol alattvalók egész tömegei s a koronázási szertartás befejezése után körmenetben vonult fel — a régi, de most újhól megint császárvárossá proklamált — belhi utcáin.

HIREK.

Miniszteri döntés a rendőrkutyák ügyében. A m. kir. belügyminiszter ur határozata szerint, mindaddig, míg a rendőrkutyák használatát folytán előállható felelősség jogi következménye stb. törvényileg, esetleg rendeleti uton szabályozva nem lesz: rendőrkutyának egyes altisztek által leendő beszerzését, kiadomítását s a lakományban való tartását, valamint ily kutyáknak csendőrségi szolgálatban való használatát, még kísérletezés-képen sem engedélyezte.

Adomány. A köcei őrs, Kumi József őrsvezető gyűjtéseként 37 koronát küldött a felállítandó csendőrségi intézmény javára. Ezzel az intézmény alapvagyonára 25,400 korona 61 fillérre emelkedett.

Altiszti tanfolyamok felállítása a kerületeknél. Mintán a batárszelen felállítandó őrsök altiszti szükséglete az altiszti állománynak jelentékeny részét igénybe fogja venni, nehogy ezáltal, valamint az egyébkénti fogyatékok által, az altiszti állományban hiány keletkezhesék, a honvédelmi miniszter ur intézkedése folytán, a nagyvárad altiszti tanfolyamon kívül, 1912 jan. 15-ével, minden kerületnél altiszti tanfolyam fog felállítani, melybe első sorban a továbbképző tanfolyamot végzett legénység fog vezényeltetni. A tanfolyam hallgatóinak számát, a szükséglet mérvéhez képest, a kerületi parancsnokok állapítják meg. A felállítandó tanfolyamok, valamint az eredetileg három hónapi időtartammal felállított nagyvárad altiszti tanfolyam időtartama is hat hónap lesz.

Huszkoronás bankjegyek újabb hamisítványainak ismertetése. A folyó évi 12840/eln. számú honvédelmi miniszteri körrendelet szerint, az osztrák-magyar bank ez idő szerint forgalomban levő 1907. évi 20 koronás bankjegyeinek egy újabb, meglehetősen sikerült hamisítványa (5. számú) került forgalomba. Ezen hamisítványoknak leírását a rávonatkozó teljertartalmu rendeletben, lapunk mai számának hivatalos részében közöljük. A negyedik számú ily hamisítványok leírását lapunk folyó évi 4. számának hírei között közöltük volt.

Kérelem. Vint Miklós, a késmárki őrsön szolgáló csendőr ez. őrsvezető, kéri Cserneszku János II. számú csendőrkerülethei csendőrt, kivel a cs. és-kir. 43. gyalogezred, 15. századánál együtt szolgált, hogy címét vele közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

Cselédbál. Pullmann Jamesné asszonynál, az amerikai felső négyszáz egyik előkelő tagjánál, nemrégiben jelentkezett egyik szolgálója, Joseph Fitzpatrick, azzal a tiszteltteljes kérelemmel, hogy newyorki kötelezetes garázs-épületét engedje át neki, hogy kartársaiival és barátnőiivel cselédbált rendezhessen. Az úrnő nemcsak készséggel megadta beleegyezését, hanem fölbatalmazta arra is, hogy

ez alkalommal automobilját is használhassa; utasította kertészét, gondoskodjék a bali terem megfelelő díszítéséről. Az estén való részvételtől azonban lemondott csupán azért, hogy a bál látogatói teljesen fesztellenül érezzék magukat és hogy az urak és hölgyek a védő-asszony jelenlétével járó terhektől megszabaduljanak.

Az estére mintegy hetven meghívott hocsátottak ki, jól megválogatván természetesen azokat, a kiket a zárt-körüli mulatságra méltóknak tartottak. Csapán olyanok kaptak jegyet, a kik a legelőkelőbb milliomosoknál állanak hosszabb ideje szolgálatban.

A meghívott lakajok, kertészek, kocsisok és sofförök teljes parádében, frakkban, fehér mellényben és fehér nyakravalóval jelentek meg, a hölgyek pedig kivétel nélkül elegáns és izléses toilleteben. Pompás, értékes ékszerekben se volt hiány, némelyik hölgyvendégben valóban gyönyörű drágaságok ragyogtak. Ha valaki belépett volna a hálterembe, a nélkül, hogy tudja, kik a jelenlévők, könnyen azt vélhette, hogy valamennyi vendég a legelőkelőbb körökből került ki.

Ruhapróba mozgófényképpel. Egy előkelő párisi női divatterem tulajdonosa érdekes újítást honosított meg. Az újítás abból áll, hogy a pongyolát, felöltőt avagy öltözeteket vásárló hölgyeket bevezetik a kellőképpen el-sötétített terembe, a hol a kifeszített vásznon egymásután jelennek meg a czég modelljei színes mozgófényképpen, melyet a czég részére egy párisi mozgófényképgyár készít. A legújabb pongyolafőpróba így történik: a vásárló hölgy és a kísérői helyet foglalnak a bemutatóteremben. A vetítés megkezdődik és láthatóvá válik egy fényesen berendezett hálószoza. A menyezetes ágyon csábító szépségű nő hever, rajta a czég-készítette pongyola, melyben oldalról megmutatja magát. Azután más milióban más pongyola vagy bluz fölpróbálása, illetve bemutatása következik. Az eredeti újítás a vásárló hölgyeknek igen megtetszett s a czég is jó hasznát látja, mert üzleti forgalma jelentősen megnövekedett.

Harc a hozomány ellen. Amerikában liga alakult, a mely azt tűzte zászlójára, hogy küzdeni fog a hozomány ellen. A liga alapelvei ezek: 1. Minden asszony, a ki házasságra lép, olyan értéket visz magával, a mivel semmi hozomány nem ér föl. 2. Az asszony lelkében rengeteg a kincs: egy férfi élethossziglan erőt meríthet belőle. 3. Az asszony a világ gazdagsága, a ki az ég tisztaságát, a tenger poézisét és a nap tüzeit egyesíti magában. 4. A házasság küszöbén minden gazdag asszonynak félre kell löknie a pénzét, különben soha se tudhatja, hogy a csók, az ölelés nem a pénzének szól-e. 5. A hozomány eltörlése rendkívül emeli a nő morális értékét. 6. A kiválasztott életársban a férfi csak ezután láthatja az igazi értéket. 7. A hozomány eltörlése minden jó visszaállítását és egyuttal az örök szerelem dialát jelenti.

Szerkesztői üzenetek.

F. P. ez. őrsvezető. 1. Áthelyezésnél nem; ha az orvosi vizsgára parancsilag berendelik, szintén nem. 2. Kérlekre csak akkor adhatunk határozott feleletet, ha tudnánk, hogy a külön ruhát a fennálló rendeletok értelmében szerezt-e be, ha igen, úgy a bevételezés téves, legközelebbi tisztá szemle alkalmával tegyen jelentést a kérje az intézkedéseket.

Botpuska. Olvassák el K. Nagy Sándor kir. táblabíró úrnak

FIGYELMEZTETÉS!

Ne legyen addig grammofont, eufont, hanglemert vagy bármily más hangszert, amíg

REICH ALADÁR

BUDAPEST, VIII/c. NÉPSZÍNHÁZ-UTCA 27. SZÁM.

műhangszer
készítő

Csendőröknek 5% engedmény!

képes árjegyzékét el nem kéri,
amely ingyen lesz küldve. ::

**Grammofon 22 K, eufon 35 K,
hanglemezek 2-40 korona.**

a «Csendőrségi Lapok» 1909. évfolyamában — 35., 36. és 37. szám — «Fegyvertartási rendeletek» czimű közlött cikk-sorozatát.

Actio. 1. Még «körülbelül» sem tudjuk megmondani. — 2. Franklin-Társulatnál Budapest. I. és II. kötet 16 korona.

Tudakoló. Az órs saját szállítása alkalmával a nőt is tartozik szállítani.

Tudnivágyó. 1. Kérheti, de alig hiszszük, hogy engedélyezni fogják. 2. Ez oly kérdés, mire felelni nincs módunkban. 3. Ha őnt a nő bepereli, a polgári bíróság megítéli; mennyit, azt mi nem tudhatjuk. 4. Ha feljeleni, előre láthatólag kollektivitás lesz, sőt nem lehetetlen, hogy fenytetés lesz a vége.

Polgári állásra vágyó. 1. Vett értesítés szerint nem. 2. Nem. 3. 2—2 osztályból lehet egyszerre összevont vizsgát tenni; hogy mibe körül azt megtudhatja valamelyik polgári iskolai igazgatóságtól.

N. L. ny. csendőr cz. őrsv. 1. Az esetben, ha az újra felülvizsgálatnál szolgálatra alkalmasnak találják, igen, felvétele esetén be lesz számlálva, illetékeit is megkapja. Egykoronás bélyeggel ellátott kérvényt kell a honvédelmi miniszter úrhoz címezve közvetlenül beküldeni. 2. A visszaadást kellően megindokolt kérvényben kell a honvédelmi miniszter úrtól kérni. Rendes körülmények között, ha már igazolvány alapján kineveztetett, az igazolvány többé nem adatik vissza.

Vitatkozás. A kért ügyre nézve jogszabály nincs, ha azonban önnök jól esik, akár ötöt vagy többet is viselhet.

Őrs. Besztercebánya, P. Zs. és V. L. Sorsjegyeik nem húzattak ki.

S. L. Valahányszor az őrsön a nötlének létszáma az illetékszabály 38. §. 1. pontja értelmében három főre lesz állítva, ezen napokra a fenntartási pótlékre az őrsnek igénye van. e tekintetben az «Illetékszabály» világosan intézkedik. Hiba volt, hogy nem számították fel, mert hogy visszamenőleg el lehet-e már számolni, mi nem mondhatjuk meg. Próbálják kérni indokolt jelentésben a számparancsnokságtól. Az elvezénylés is apadásnak tekintendő.

999. 1. Bizonyos korlátok között igen. 2. Semmi körülmények között sem fog beszámíttatni. 3. Helyőrségekkel nem bíró állomásokon korlátozás nélkül viselhető.

D. Néhányszor már megizentük, hogy a zsold le nem foglalható. Nyugdíjnál a 600 koronán felüli összeg.

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási döntvények.

Hamisított élelmiezzik forgalomba hozatala csak akkor büntethető, ha az szándékosan vagy a köteles gondosság elmulasztásával történt. Az az árus tehát, a ki elsőrendű czégtől vesz élesztőt és azt azon cég csomagolásában és az az által adott megjelöléssel árusítja, az élesztő hamisított voltaért nem felelős.

(A m. kir. földművelésügyi miniszter 1910. évi 97,055. sz. határozata.)

Ipartelep beszüntetését a rendőrhatalóság el nem rendelheti.

(A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 11,087/1910. sz. határozata.)

Körrendelet.

12,840 eln. sz. Az Osztrák-magyar bank 1907. évi 20 koronás bankjegyeinek egy újabb, meglehetősen sikerült hamisítványa (5. számú) került forgalomba.

Ezen hamisítványoknak biztosabb felismerhetése, valamint a hamisítók és forgalomba hozók könnyebb tettenérhetése végett azok ismertető jeleit a következőkben közlöm:

A hamisítvány előállítása oly módon történt, hogy a hamisító a valódi bankjegy magyar és német képerlő photomechanikai uton és rajzolással úgy a kék jegyképről, valamint az alapnyomatról nyomtató-lemezeket készített és ezekről a hamisítványt a valódi jegynek körülbelül megfelelő színnel fehér velinpapírra lenyomta.

A sorozat- és számjelölés a hamisítványra nyomdai betűkkel és számjegyekkel fekete színnel nyomtatott rá. A hamisítvány futólagos megtekintésénél elmosódott huszkoronás bankjegyek benyomását kelti.

Tüzetesebb vizsgálatnál kitűnik, hogy színe a valódi jegy színétől különbözik, hogy a valódi bankjegy fénytelen színe helyett zsiros fénye van és hogy a hamisít-

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsó finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjlanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

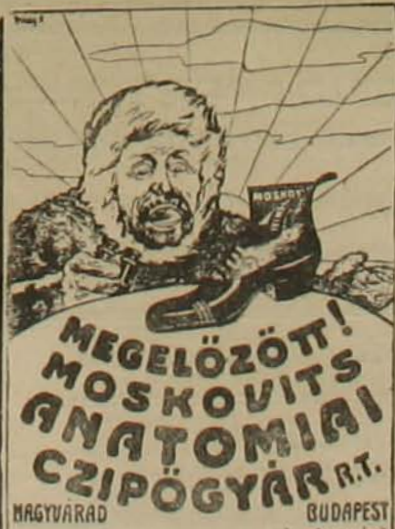
M. kir. csendőrség. boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

vány papirja vastagabb és pubabb mint a valódi bankjegye.

A kék eszményi fej, valamint a profil-fejek arczkifejezése nincs egészen eltalálva. Az utóbbiak, különösen a magyar jegykép vörös profil-fej körvonalai az árnyoldalon esetlenek.

A többszínű alapnyomat vonalai kevésbé pontosak mint a valódi jegyen.

A sas rajzánál a láncz alsó végén ábrázolt gyapju helyett csak köralakú folt van.

Az «Oesterreichisch-ungarische Bank» czéggjegyzésében két hiba van és pedig: az «Oesterreichisch» szónál az első ch ily alakú: CH, az «ungarisch» szónál pedig a ch ilyen alakú: CH, a valódi jegynél ellenben a ch-etük mind ily alakúak: CH.

A magyar czimer feltünően üres és világosabb, mint a valódi jegyen.

A magyar szövegben a «22» keltezésnél az «án» alatt elmaradt a huzás.

E hamisítvány előállítási módjából és minőségéből annak az 1907. évi 20 koronás bankjegyek 4. számú hamisításával való összefüggésére lehet következtetni.

A 4. számú hamisítvány ismertetését a «Rendeleti Közlöny» 1911. évi 38. számában megjelent 11,301 eln. 1911. számú körrendelet tartalmazza.

Utasítom a penzkezeléssel és a pénzfelvételével megbízott közegeket, hogy az 1907. évi 20 koronás bankjegyek elfogadása körül a legnagyobb óvatossággal járjanak el, azokat minden egyes fizetés alkalmával tüzetes és beható vizsgálat alá vegyék, hamisítványok felfedezése esetén pedig G—19. jelzésű utasítás I. rész 22. §-ának 7. bekezdésében előirt rendelkezéseknek megfelelően járjanak el.

Budapesten, 1911. évi november hó 28-án.

Hazai Samu, s. k. honvédelmi miniszter.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Rusz János, II. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, 12 évet meghaladó szakaszparancsnoki működése alatt a közbiztonsági szolgálatnak kiváló szakértelemmel történt irányítása, alárendeltjeinek gondos nevelése, előjáróinak odaadó támogatása s egyáltalában kötelmeinek mindenkor ernyedetlen szorgalommal való teljesítéseert.

Grosz Frigyes, VII. számú csendőrkerületbeli járás-

őrmester, 37 évi csendőrségi szolgálata alatt mindenemű alkalmaztatásában, de főként a különleges szolgálati viszonyainál fogva, nagy szakértelmet, tapintatot és fáradságot igénylő predeáli nemzetközi belépőállomás őrsének 26 évi vezetése alatt, önfeláldozással teljesített eredményes tevékenysége és az intézmény tekintélyét is öregbítő kiváló magatartásáért.

Előléptettek.

1911 december 6-ával:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Gál Lajos, Loránt József, Butyka Dénes, Pestyán István, Székely Domokos, László Imre, Székely Ilyés őrsvezetők; továbbá

1911 december 1-ével:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Vitos Ádám, Vitályos György, Aszalós Sámuel, Mődauyer György, Kovács Mihály, Mészáros István, Bandi Dénes és Simon János cz. őrsvezetők, őrsvezető cz. őrmesterekké.

Katonai szolgálati jel:

A II. o. legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:
a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Sándor István csendőr cz. őrsvezető, 1911 december 1-én, Blága Péter I. cz. őrsvezető, 1911 decz. 7-én;

HASZNÁLT ÍRÓ GÉPEK

bármely rendszerben. Állandóan nagy választék.

Glück M. Ödön,

Budapest.

írógép-kellékek szaküzlete.
Javitó-műhely.

IV., Liszt Ferencz-tér 18.
Telefon: 153-41. sz.

ÓRÁK, ÉKSZEREK

ezüstművek, china-ezüst dísz tárgyak

kizárólag legfinomabb minőségben gyárti áron bezereshetők.

Legújabb angol rendszeri

részletfizetési
módozatok mellett is.

REICH MÓR és FIA
ékszerkészítők és órássok
SZEGED 19.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

1912. évi előjegyzési naptáraink megjelentek,
azokat minden rendeléshez díjtalanul mellékeljük.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

1911—1912.

Mire lapunk jelen száma az olvasó kezébe jut, utolsó lapját is leszakítottuk már a naptárnak. Átléptük egy új — az 1912. — év küszöbét, idősebbek lettünk egy évvel s hátunk mögött hagyván egy eseményekben gazdag évet, magunk is gazdagabbak lettünk az abban szerzett tapasztalatokkal.

Rövid visszapillantást vetve az elmúlt évre, örömmel regisztráljuk a kormánynak egy, intézményünket igen közelről érintő intézkedését. A kormány ugyanis, figyelemmel a határszéli szolgálat különleges és kényes voltára s azokra a fokozott igényekre, a melyek az azon szolgálatot teljesítő intézménynyel szemben — jogosan — támaszthatók: a határszéli szolgálat (egy részének) ellátását jövőben a magyar királyi csendőrségre óhajtja bízni s e célból az 1912. évre igen tekintélyes létszámmelést vett fel költségvetésébe.

Mások gyengéiből magunk részére tökéletesebbé tenni nem szokásunk; kritizálni vagy összehasonlításokat tenni sem óhajtunk; csak konstatálni kívánjuk azt, hogy az egész magyar közvélemény, de a hadvezetőség is a magyar csendőrséget kitünően bevált intézménynek tartja, a melynek fejlesztését a parlament mindenkor szükségesnek tartotta és készséggel elismerte.

Ugy tudjuk azonban, hogy ezzel a létszámszaporítással még korántsem merül ki a kormánynak irántunk való gondoskodása.

Méltányolva a csendőrségi szolgálat nehéz és

veszélyes voltát, a kormány nem zárkózik el attól, hogy a csendőrségi egvények szolgálati ideje 40 évről leszállíttassék; továbbá az illeték emelése elvben már elfogadottnak tekinthető s csak a részletkérdések kidolgozása késleltetheti az ügyet, a melyek esetleg njabb és újabb időhaladékot vonván magok után, rövidebb-hosszabb időre hátráltathatják ugyan a kérdés megvalósítását, de teljesen meg nem akaszthatják.

Ezzel szemben azonban a mi erkölcsi kötelességeink is megnövekedtek s arra intenek bennünket, hogy kötelmeinket ezután még buzgóbban, még lelkiismeretesebben s az ország és testületünk érdekében még fokozottabb önfeláldozással teljesítsük.

Ne elégedjünk meg azzal, hogy csak éppen azt végezzük, a mit a szabályok tőlünk megkövetelnek . . .

Ne gondoljuk, hogy azért, hogy ha csak az utasításokban előirt követelményeknek teszünk eleget, hogy akkor valóban eleget is tettünk.

Az egész ország élénk figyelemmel és érdeklődéssel kíséri minden lépésünket. Joggal elvárhatja tőlünk, hogy ha annyi áldozatot hoz intézményünk fenntartása és fejlesztése érdekében, mi is rászolgáljunk erre az előlegezett bizalomra.

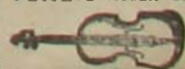
Abban a megnyugtató tudatban, hogy reményeinket az 1912. év bucsuztatásakor mint valóra váltakat fogjuk elkönnyelhetni, köszöntjük olvasóinkat és kívánunk mindnyájuknak: boldog új évet.

Elő magyar vill. erőre berend. hangsz.-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerszámtárában Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Ótobos-utca 2. Ajánlja a gyárban készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztulatlanul hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyék minden hangszerről külön küldetnek. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.** 6

STOWASSER JÁNOS

osn.ári és királyi udvari szállító a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. **Ludovika Akadémia** házi hangszerek-ellátója, az **Őrökös-utca 2.**

Közbiztonság és részegség.

Irta Sch. J. m. kir. csendőrmester.

Regebben, a mikor az emberek féltek az Istentől, az erkölcsös életnek alapja a vallás volt; ma a mikor tisztesség, erkölcs, becsület, vallás nagyon sok ember lelkében csak mint pusztá fogalom él, harczot kell a társadalomnak vívni az erkölcs nevében egyesek megmentéseért, s e harcznak, — bár igen sok fenkölt gondolkodású önzetlen apostola van, — számbavehető eredménye nincs.

Hiába minden jó példa, hiába a társadalom akciója, ma, a mikor a tudomány és technika az egész emberiség anyagi javára előre halad, erkölcs dolgában, szinte azt mondhatnók, hogy visszafeljődünk.

Nemzetek, országok pusztultak el erkölcstelenségben, s most a mikor az emberiség szellemileg a legtokéletebb mértékben fejlődik, művelődik, látszólag újra arra az utra lép, a melyről nincs visszatérés, a mely a megsemmisülésbe, a teljes erkölcsi züllesztésbe vezet.

Ennek az erkölcsi romlásnak utját főként az alkohol egyengeti. Olyan nyavalya ez, mely városban-faluban egyformán szedi áldozatait s börtöntöltelékeket nevel.

Ma, a mikor a kisműveltségű emberiségnek legnagyobb «képzelt» jötevője az érzécsengésében kulminál, a mikor igen sok ember arcáról lekopott már minden ideális és emberi máz, nem szabad azon csodálkozni, hogy szép számmal akadnak olyanok, kik az alkohol-ellenes szövetség céljai, törekvései és feladatai felett bűnös egykedvűséggel egyszerűen napirendre térnek.

Ez pedig nagy hiba, mert az iszákosság vígan és feltartóztatlanul terjed s szedi áldozatait különösen a szegényebb és műveletlen néposztályban.

Felcsendes talán ép e lap hasábjain tárgyalni, hogy mi mindent művel az alkohol, hiszen, — csendőrök lévén, — mindnyájan tudjuk, hogy az ember élete és a testi épség ellen intézett támadások összehasonlíthatatlanul túlnyomó számban részeg állapotban követtetnek el. Így van ez a városokban s falvakban egyaránt, a különbség csak az, hogy amott a tör, pisztoly, emitt a bicska, furkós járja.

Hogy ép az élet és testi épség ellen intézett támadások követtetnek el itt is főleg, ez magában a cselekmény természetében rejlik, mert a részeg sikkasztó, részeg rabló, vagy részeg tolvaj — éppen részegségénél fogva — képtelen a cselekvésre, hiszen ezek bűncselekmények az ész józanságát, a higgadtságot, a test gyors menekülésre, vagy ellenállásra képességét már eleve feltételezik.

A magyar büntetőtörvénykönyv, mely ide s tova már 32 éves törvény ezidőszert, — hiába ezt be kell látni, s be is látták, — a teljesen részeg állapotot ottalmába veszi s a részeg állapotban elkövetett cselek-

mények elbírálásánál egyenesen kiváltságos helyzetet biztosít a teljesen részeg vádlottnak szemben az olyan vádlottal, ki cselekményének elkövetésekor teljesen józan volt.

Az 1878. évi V. t.-cz. 76. §-a a teljes részegséget enyhítő körülménynek, sőt beszámítást kizáró oknak mondja. Ezen §-t kénytelen az ítélőbíró a Btk. 80. §-a alapján a büntetés kiszabásánál figyelembe venni, a mi vagy teljes felmentést, vagy csak igen enyhe, sokszor az elkövetett cselekmény súlyos természetével arányban sem álló ítéletet von maga után. Ez pedig 32 évvel ezelőtt bizonyára nem volt célja a törvénynek, hanem igenis a humanitás, a méltányosság, a mit azonban a bűnöző emberiség saját előnyére s védelmére mentő angyal gyanánt felkapott.

A Btk. 76. §-a a «teljes» részegséget tekinti olybá, mint a mely enyhítő körülmény vagy beszámítást kizáró ok. De hát ki tudja azt — orvos kivételével — precizirozni, hogy kicsoda «teljesen részeg» és kicsoda csak «részeg»? E körülmény tisztázott voltára az ítélő bírónak pedig feltétlenül szüksége van. A csendőr, — nézetem szerint nem lévén szakember, — nem hivatott distingválni a kettő között. Orvos a legritkább esetekben van kéznél, s mire előkeríthető, a tettes valószínűleg már annyira józan, hogy minden lelkiismeretfurdalás nélkül megállapítani azt, hogy X vagy Y ezelőtt egy órával «teljesen részeg», vagy csak «részeg» volt-e, nem tudja. Az ítélő bíró pedig, nehogy egy esetben is igazságtalan ítéletet hozzon, kénytelen a vádlottnak «teljes részegség»-gel való védekezését elfogadni, s ítéletét ilyen szellemben meg hozni. Ez azután megtermi a maga gyümölcsét, mert minden specialiter az emberi élet ellen irányuló bűneset tette avval védekezik, — akár igaz, akár nem, — hogy rogyásig be volt rugva, teljesen részeg volt, s nem emlékszik semmire.

Azon nézetem vagyok, s azt hiszem sokan e lap olvasói is, hogy a «teljesen részeg», tehát beszámíthatatlan állapotban levő ember önmagával tehetetlen hűstömög, melyben van ugyan élet, s emberi formáját sem vesztette el, de aligha képes büntetéseket, vétségeket elkövetni; egyedüli bűnéül az ilyennek legfeljebb az róható fel, hogy beszegelt állapotban, nem tudva az egyensúlyt fenntartani, kis gyermekek épületes örömeire, s övéinek szegényére az utcza sarában vagy porában fetreng. Egyébként az ilyen bajon is segít a Kih. Btk. 84. §-a, mely szerint csak egy feltétel alatt tudniillik, ha véletlenségből jutott teljesen ittas állapotba, menthető fel, egyébként mindenkor megbüntetendő. De hát ki jut véletlenül ittas állapotba? Nem mondom, van rá eset, mint a hogyan van arra is példa, hogy teljesen részeg, önmagával tehetetlen hűstömög is képes emberi testen sérülést ejteni, ez azonban csak a leg-

A legjobb órák, 47

legszilidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műfőrszolgálat Szegezen.
Javitások 5 évi jótállás mellett. Arjegyzék ingyen!

ritkább esetek közé tartozik, s ha ilyen ritkán előforduló esetben enyhítő körülmény vagy beszámítást kizáró ok gyanánt figyelembe veszi az ítélő bíró a teljes részszegséget, az mindenkép indokolt, méltányos és humanus, hiszen a Btk. megfelelő szakasza is ezt célozza.

A jelenlegi büntetőtörvénykönyv idevágó rendelkezései mellett az elvadult állapotok megszűnése, s maga az alkoholizmus megtörése aligha remélhető, sőt hiú álomnak tekinthető e téren minden reménykedés.

Olyan erőyes és könyörtelen rendszabályokra volna szükség, a milyenekről századunkban már beszélni sem szabad, mert szelidebb eszközökkel csak igen sovány eredmény érhető el, végeredményben azonban az is valami!

A múltban s jelenben is voltak vármegyék, egyesületek, intézmények, melyek szorosan az alkoholelles szövétség kötelékében ugyan nem állottak, mégis az antialkoholizmusnak vélték szolgálatot teljesíteni intézkedéseikkel. A délvídeken még ma is vásár- és ünnepnapokon az istentisztelet ideje alatt minden vendéglő és korcsma zárva tartandó. Szilágy vármegye közönsége nemrégiben egy lépéssel tovább ment, a mennyiben a korcsmáknak vásár- és ünnepnapon egész napon át való zárva tartásáról alkotott igen helyes és czélszerű szabályrendeletet. Hihetőleg ilyen követésre méltó példa után más vármegyék is akcióba lépnek az alkoholizmus ellen.

Ujabbán hazánk egyik legelső közgazdasági intézménye, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, munkaprogramjába felvette az alkoholizmus elleni harczot, s felirattal fordult az igazságügyminiszter úr ő Nagyméltóságához, melyben az 1878. évi V. t.-cz. 76. és 89. §-ait kiegészítendőknék tartja a következő három rendelkezéssel:

1. A beszámítást kizáró ok gyanánt a tettes ittassága csak akkor szolgálhat, ha az ittasság teljes volt s a tettes hibáján kívül állott be.

2. Minden más esetben a teljes ittasság állapotában elkövetett büntettek és vétség büntetése a 66. §-ban foglalt rendelkezésnek megfelelően szabandó ki.

3. A nem teljes részszegséget a bíróság enyhítő körülmény gyanánt csak oly esetben vehesse figyelembe, a midőn bizonyítva van, hogy az ittasság előidézése körül a tettest gondatlanság nem terheli.

Ez volna tehát azon három pont, melyet az ország gazdái az alkoholizmus elleni harczban ügyszólván löporként akarnak felhasználni.

A első pont szerint csak akkor szolgálna beszámítást kizáró ok gyanánt a tettes teljes részszeg állapota, ha a részszegség tényleg „teljes” volt, s a tettes úgy ezt, mint azt a körülményt, hogy önhibáján kívül jutott ittass állapotba, igazolja. Ez pedig nehezen lenne majd igazolható, s ez aztán azt eredményezné, hogy az ítélő

bíró felfogása — ép e rendelkezés alapján — nem csak papíron, hanem a gyakorlatban is megváltozna, annál is inkább, mert a törvény betűje nem köti többé kezét békóba.

A második pont szerint teljesen ittas állapotban elkövetett büntett és vétségért. oly esethen, midőn az ittas állapotba való jutást nem tudná a tettes mint önhibáján kívül megindokolni, a büntetés a Btk. 66. §-ában lefektetett elvek alapján. — tehát olyan mértékben, mint az valamely büntett vagy vétség kísérletére van megszabva, — volna kiszabandó. Ez a módosítás tehát magát a részszegséget büntetné, a mi eddig nem volt meg.

A harmadik pont szerint enyhítő körülmény gyanánt a teljes részszegség csak olyan esetben lenne figyelembe veendő, a midőn bizonyítva van, hogy a tettest magát az ittasság előidézésében mulasztás nem terheli. Ez is neheze bizonyítható körülmény, s emellett büntetlenséget sem biztosít, tehát nagyon üdvös intézkedés lenne.

Nem tudni mikor, mily módon fognak e pontok életbelépni, sőt hogy egyáltalán lesz-e életbeléptetésükről magasabb helyen tárgyalás, fődolog az, hogy végre valahára oda jutottunk, hogy nem csak üres szavakkal és plakátokkal, hanem a büntetőtörvénykönyvvel akarunk az alkoholizmus ellen küzdeni.

Szép és fenkölt szónoklatok hangzottak már el az antialkoholizmus szolgálatában, de ezek a szavak legfeljebb az újságok hasábjain tettek hatást, s ott is csak annyiban, hogy elmondójukat az olvasóközönség ügyes szónoknak tartotta. A falvakban lakó köznép ezekről semmit sem tud s így merem állítani, e szavak az alkoholizmusnak egy jótányit sem ártottak.

Faluhelyi iskolákban, községházán, — sőt kuriózumképen említem meg, láttam már korcsmában is, — ki vannak függesztve tanulságos képek az alkobol hatásáról. Mire való ez? Így akarjuk talán megtörni az alkoholizmust, vagy egyáltalán lehet ezektől a plakátoktól némi hatást is várni? Dehogy! Ezeknek elolvasása után mindenki iszik vigan tovább, legfeljebb arra jók, hogy nébány otromba suhancz olykor-olykor megáll a kep előtt s ostoba megjegyzéseket fűz egyik vagy másik ábrázolásához. Erről személyesen volt szerencsém már meggyőződni, sajnálottam is a községi bírónak, hogy vegyék le, hiszen ezek az emberek kigunyolják azt, ha valaki javukra akar szolgálatot, utbaigazítást, tanulságot adni. Függeszteniék ki csak a fenti három pontot, azt hiszem ez a három pont nem jutna hasonló sorsra, mert a mikor a köznép büntető intézkedéseket tartalmazó bármilyen hirdetményt olvas, akkor bámulatosan komoly és fogékony.

Nem mondom én, hogy ezek a plakátok nem jók vagy nem igazak, de eredményük nincs. Köszönet és

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmarkosabb migraint és főfájást elmulasztja. — Ara K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszen. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

bála annak a ki kiszámította, hogy mennyi bort iszik az ember 20 vagy 50 év alatt, ha naponta csak egy pohárral iszik, de lássa be, hogy ezen a nyavalyán plakátok nem segítenek. Ide büntető intézkedések kel-
lenek, mert csakis ezek fognak eredményt elérni; teljes megtörésről egyelőre még így se lehet szó.

A csendőrség szolgálati utasítása, a Kib. Btk. annyi módot nyújtanak arra, hogy erélyes és észszerű, helyes és kitartó fellépéssel rövidesen is eredményt lehet elérni.

Az éjszakai órákban kivezényelt rendes vagy helyi járőrök minden alkalommal ellenőrizhetik a zárórát. Ha figyelmeztetésük ellenére vendéglőjét, vagy kocsmáját be nem zárja, tessék a kocsmáros vendéglőst irgalom nélkül feljelenteni. Ha majd néhányszor érzékeny pénzbírsággal sujtja a rendőri hatóság, azt hiszem bamarosan önmagától is rájön arra, hogy a kocsmáját a kocsmáros saját elhatározása folytán, nem pedig a csendőri felszólításra köteles bezárni.

A baj itt az, hogy nincs mindig kéznél az erélyes csendőr. az éjjeli őr vagy bakter a legtöbb esetben vigan hortyog a közsegháza cselédszohájában. Az előljárósági tagok ritka belyen tudják, mi az a záróra, vagy ha tudják is, egyszerűen a csendőrség hatáskörébe tartozónak tartják, sokszor talán ép azért, mert a kocsmáros vagy vendéglős sógor, vagy koma. Természetes, ilyen körülmények között, azután csakugyan magára a csendőrségre hárul egyedül ez a feladat.

Ott vannak a falvak specialitásai, a hálók, táncmulatságok telve tanköteles gyermekekkel. A ki csak ép-kézláb ember, fiatal vagy vén, mind ott van, mert ez már dédapáink idejében is szokás volt. Egy-két pohár bor — legtöbbször azonban liter is, — leszalad ilyenkor a garaton, sőt jut belőle a Jancsi gyereknek vagy Julis lányomnak is. Mire jó ez? Van ilyen helyeken a fogékony gyenge gyermekléleknek helye? Nincs, sőt tiltva van, csak a tilalom nem lesz pontosan, lelkiismeretesen betartva. Itt is az ellenőrzést első sorban a községi előljáróságnak kellene fogannatosítani. Talán akad is községi előljáróság, mely e tekintetben hivatása magaslátán áll, nagyobbbrészt azonban itt is úgy állunk mint a záróránál, tudniillik, a csendőrséget terhelik indokolatlanul evvel is meg.

Nem volna nagy baj, hogy ez is a csendőrség dolga, de hát a csendőrség mai létszámviszonyai s elhelyezése mellett, tisztán önmagára utalva nem képes ezen a túrbetetlen állapotban változtatni. Meg is indokolom miért. Ma a legtöbb örsnek 4—5 közséje van. A létszámviszonyok ma olyanok, hogy átlag 1—1 örs létszáma 3—4 fő között váltakozik. Ha már most az örkörlet öt községéből például vasárnap este csak két község táncmulatságát akarjuk ellenőrizni, ide legalább egy két főből álló járőrt kell vezényelnünk. Maga az örs-állomás vasárnaponkénti felügyelete szintén igényel legalább egy két főből álló járőrt. Egy vasárnapon tehát legfeljebb három, sokszor azonban csak két he-

lyen lehet a táncmulatságot ellenőrizni, s így három községben egész nyugodtan ott lehetnek a tanköteles iskolásgyeremek is. Erről különben sokkal intenzívebben a tanítók vannak hivatva értekezni.

Az út és mód utasításainkban, büntetőtörvénykönyvünkben határozottan meg van jelölve. Abban az irányban haladva, a csendőrség is nagy szolgálatot tehet az antialkoholizmusnak. Háládatlan lennék saját intézményünkkel szemben, ha azt merném állítani, hogy mi csendőrök tehetetlenek vagyunk az alkoholizmussal szemben, sőt esetek vannak rá, mikor egyik-másik iszákos — egyébként azonban senkit meg nem bántó polgár — ép a gyakori feljelentések és érzékeny pénzbírságok következtében letért arról az ntről, a melyről már-már úgy látszott nincs visszatérés, a mely a megsemmisülésbe vezetett volna. Ezek az esetek is igazolják, hogy van alapja annak az állításomnak, hogy az alkoholizmus ellen nem szavakkal és plakátokkal, hanem büntető intézkedésekkel lehet hathatósan küzdeni.

Emberek által alkotott törvény nem lehet örökös, mert változik az emberiség, változnak a viszonyok, s az a mi tegnap még jó volt, hasznos és észszerű, ma ügylehet már nem jó, elavult rossz. Így van ez a Btk. említett két szakaszával is, melyek a lefolyt három évtized alatt jóformán önmagukat enerválták. Nem tudni mikor lesz törvény az előbb vázolt három pontból, de ha lesz, azt hiszem rövid időn belül ki fog tűnni, hogy a részeg állapotban elkövetett büntettek és vétségek száma megesappant.

Alja Isten, hogy úgy legyen!

A rózsá.

Hajdanában a legillatosabb rózsák szirmát tiszta fehér papírlapra teregetve megszáritgatták s aztán könnyű tüllzacskóba varrva a fehérenemű közö dugdosták. Ilyen módon nyerte nagyanyáink fehéreneműje azt a végtelenül kedves s a mellett rendkívül diszkrét illatot.

Sokkal nagyobb mértékben használták a természetes rózsaszirmot a régiek. A rómaiak lakomáik alkalmával nemcsak önmagukat, serlegeiket és tányérjaikat díszítették rózsakoszorúval, hanem kitépték a rózsá szirmát s vastagon behintették vele az asztalt; a tálakat úgyszólván rózsaszirmomba ásták bele. Borukba is rózsaszirmot szórtak s úgy itták meg mindenestül. Néró császárról följegyezte a történelem, hogy egy külön szerkezet segítségével egyik híres lakomáján rózsaszirmosátt bullátott

vendégeire. Kleopátra pedig, midőn Antóniust fogadta, a termék padlóját vastagon rózsaszírommal hintette be, föléje aprószemű bálószerű szövetet feszítettett; ezen a süppedős, illatos szőnyegen jártak-keltek.

De nemcsak Kleopátra cselekedett így. Voltak, a kik rózsaszírommal töltött párnán heverészre költöttek el lukullusi lakomájukat. A szibariták, a kiket manapság is az olpuhultság személyesítőiként szoktak emlegetni, rózsaszíromból készült derékaljat használtak. Még tovább ment Aeliusz Verusz császár, a ki nem elégedett meg a rózsamatracsezel, hanem hálóból készült zsákbaszórt liliomszírom-takaróval takaródzott. És nemcsak virágágyon hált, hanem még az étkezésénél is különfénelél különfélebb illatos virágszírommal bélelt párnákon hevert. Az ókorban ugyanis nem ültek az asztal mellett, hanem alacsony asztalok mellett a földön, vagy igen alacsony kereveten feküdtek, illetve feloldalt könyökölve, ettek, ittak.

Fürdővizükbe rózsaszírmot szórtak, a meleg víz kivonta az illatanyagot, úgy hogy valósággal rózsavízben fürödtek. De mivel az egész éven át nem rendelkezhetek olyan óriás mennyiségű rózsával, hogy a fürdőbe is jusson, az ókori fényűző rómaiak rózsaszűret idején kisajtolták a rózsaszírmait, aztán megszáritották, s porrá törték, ez volt a lárs diapazma, amelylyel a friss szírmot pótolták. Fürdés után behintették egész testüket a diapazmával, egy darabig rajtabagyták, utóbb aztán leöblítették tiszta vízzel; ezáltal testük olyan illatos lett, mintha friss rózsavízben fürödtek volna. Heliogabalusz császárnak a rózsavízfürdő is kevés volt. Borban áztatott rózsaszírmot s fenyőbort is ebben fürdött. Fürdés után a rózsabort a pletsznek ajándékozta.

A perzsák még sokkal előbb bódoltak a rózsakultusznak, mint a régi rómaiak. Hisz tulajdonképpen Perzsia a rózsá bazája. Ott már ősidők óta csak úgy, mint napjainkban, minden nyilvános fürdő el van árasztva rózsával. A rózsaoajat mindenki ismeri. Készítették már a régi rómaiak is. Finom faolajban összetörték a rózsaszír-

A «Schwaben» Zeppelinféle léghajó utasfülkájének belseje.

mot, aztán megszürték az olajat s friss szírmot zöcskölték össze benne. Ezt az eljárást hétszer ismételték. Rózsaoajat már a régi babilonaiak is készítettek. Kinából, Perzsiából óriás mennyiségű rózsaoaj kerül forgalomba. A VII. század táján Egyiptom rózsaoaja volt világhírű.

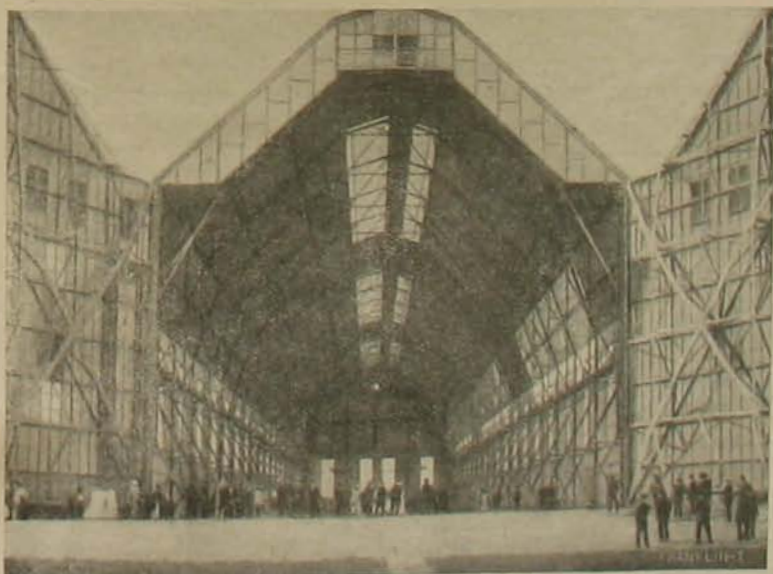
Bulgáriában Kazanlik vidékén úgy nevelik a rózsát szántóföldön, mint nálunk a gabonát. Több mint száz község foglalkozik rózsaneveléssel, rózsaoajgyártással. Az itt gyártott rózsaoaj igen drága, négy-öt gramm körülbelül nyolcz-tíz koronába kerül. A bulgárok még ennél is drágábban adják az úgynevezett rózsaviaszot. Ez nem más, mint az a ragadós anyag, a mi a rózsaszírmot szaggaató munkás kezére tapad. Ezt lekapargatják s parányi kis galacsinokat gyúrnak belőle. A rózsaviasz fogyasztóit ne keressük a művelt nyugaton, ide nem kerül belőle jóformán semmi. Vevői a török kényurak, a kik ebből a drága anyagból egy-egy morzsát dobznak a nargilébe, vagy pedig a szivarka dohány közé.

Keresett czikk a rózsaméz is. Kétféle van. A tulajdonképeni természetes rózsaméz bazája Görögország. Ezt a mézet a méhek rózsából gyűjtik. Néhol azonban merteségesen készítik; a rózsaszírmot jól elzáró fedéllel ellátott üstben kevés vízzel sűrű péppé főzik, aztán kendőn átsajtoltják.

A sárgarózsaszírmát tea közé keverik. A rózsából készítettek és készítenek ma is rózsabort, limonádét, élvezik mint mézet. Használják fűszer gyanánt is. Németországban könnyű palacsinta-tésztában megráztva, forró zsírban megsütik, akár csak az akác- vagy bodzavirágot. Természetesen csak a fehérrózsát, mert a piros virág sütte nem volna étvágygerjesztő.

A vadrózsagyümölcséből, a melynek vidékenként többféle neve van, úgymint alma, csicskenye, bioske, igen izletes lekvár készül. Ezt a finom ízt nem csak tésztához használják, hanem igen jó mártást is készítenek belőle, a mely főtt marhahússal különösen izletes.

A gyógyszerházakban ma is használják a rózsavizet s rózsaoajat szemvíz, toroköblögető

Zeppelin léghajója. — A léghajócsarnok Baden-Oosban, a honnan a «Schwaben» indulni szokott.

viz, kenőcs, szappan, ezekorka illatosítására. Régente a veszettség ellen használták; az ókor egyik híres szépsége, Aspázia nem volt mindig szép, mert arczán csúf kinővés volt, ezt az istenek tanácsára b hinte te azzal a porral, a melyet az Afrodité szobráról levett száraz rózsakészorú elmozsolása által nyert. A rózsá gubacsának porával apró vákokost töltöttek meg s örvongók feje alá tették, mert hitük szerint addig a beteg aludt.

A kínaiak még ma is rózsát akasztanak az ajtófélfára s abban a biztos hitben térnek nyugovóra, hogy a rózsánál bűségesebb, biztosabb lázörző nincs; s míg az ott van, addig sem rossz szellem, sem rossz ember nem mer közeledni.

*

A kor haladásával együtt letűnt, vagy lassanként letűnik minden babona is. Így a rózsá mint orvosság ma már nem szerepel, csupán mint illatosító szer. De napjai e téren is meg vannak számlálva, mert a természetes rózsá-olaj méregdrága. Kémikusaink azért minden igyekezetüket, tudásukat latba vetették, hogy mesterséges uton utánozzák a természetet, a mi nagyrészt sikerült is nekik. A rózsá tehát először mint bűvés szer vesztette el hírnevét, majd mint élelmiszer s gyógyító áru szorult háttérbe, végül mint illatszer is csak idő kérdése már, hogy letűnjön. De mint disznóvénymindenkor megmarad az, a mi ősidőktől fogva volt: a virágok királynője.

KEPEINKHEZ.

A Zeppelin léghajója.

Hiába tökéletesítik újabb és újabb módon a repülőgépeket; hiába zeng dícsőhimnuszokat a világ minden sajtója a merészebbnél merészebb aviatikus produkciókról, a repülőtnákról, egymást túlszárnyaló magassági- és távolsági-rekordokról s hiába pusztult el már egy-néhány Zeppelin-féle kormányozható leghajó: Zeppelin Ferdinánd gróf rendületlenül kitart eme sajtó találmányu műve mellett. Sőt nemcsak kitart, hanem már megalkította a «Német léghajózási részvénytársaság»-ot is, a melynek ezer meg ezer falragaszai és újságbirdetesei tudatják az érdeklődő közönséggel, hogy kivanatra, ha nem is házhoz szállít, de légi kényutazók részére társas kirándulásokat rendez.

S hogy ez nem humbug, hanem tiszta valóság, azt mindennél késebben bizonyíthatják a híres Baden-Baden fürdőhely előkelő vendégei, a kik nemcsak mindannyian tanulni voltak egy-egy ilyen légi utazásnak, hanem a bátrabbak — természetesen férfiak és nők vegyesen — részt is vettek benne.

Ezeket a társas kirándulásokat a jelen számunkban közreadott képeken bemutatott Schwaben nevű leghajóján rendezte a részvénytársaság különféle pontokra, mint Schwarzwaldba, Elzász történelmi nevezetességi csataterére, a Rajna kies völgyébe, sőt néha a távolabbi eső Stuttgartba és Pforzheimbe is. S bár az utiköltség elég jelentékeny — egy útra személynként 200 márka volt és sokak előtt a majdnem naponként látható jól sikerült kirándulások dacára is kétes biztonságának látszott e légi utazás, mégis mindig akadnak az említett fürdőhely előkelő és gazdag vendégei között naponta

elegen, a kik sem a pénzázdozattól, sem a bekövetkező balesettől vissza nem riadva, örömmel szálltak egy-egy légi útra a különben minden kényelemmel berendezett Schwaben utazó fülkéjébe.

A Schwaben meretei valóban impozánsak is. Hossza 140, átmérője 14 méter, űrtartalma 18.000 köbméter s az egész hajótest 17 gázrekeszből áll. E hatalmas test külseje selyemszövettel van bevonva s gépezete három, egyenként 145 lóerős motor, a leghajó alatt függő két gépgondolában van elhelyezve: az alumínium vázba teljesen beépített utazófülke pedig, a melyben 12—14 utasra van hely s ezenfelül még kifogástalan étterme s teljesen felszerelt toilett-helyisége is van — éppen a leghajótest közepe alatt függ. S állítólag olyan kényelemmel van berendezve, hogy a vasuti Pullmann-kocsik bármelyikével fölveheti a versenyt.

Szélesenedés időben, rendesen kora reggel kezdődtek a napi kirándulások s általában 200 méter magasságban haladva, két óra hosszat tartottak s mint az emberiség előtt még általában szokatlan közlekedés — legalább a merész utasok szerint — mindannyioknak fejlejtetetlen élvezetet szerzett.

Így terjed a világon mindenfelé Zeppelin gróf híre, a ki a német birodalomnak már most is kétségtelenül a legnépszerűbb embere.

HIREK.

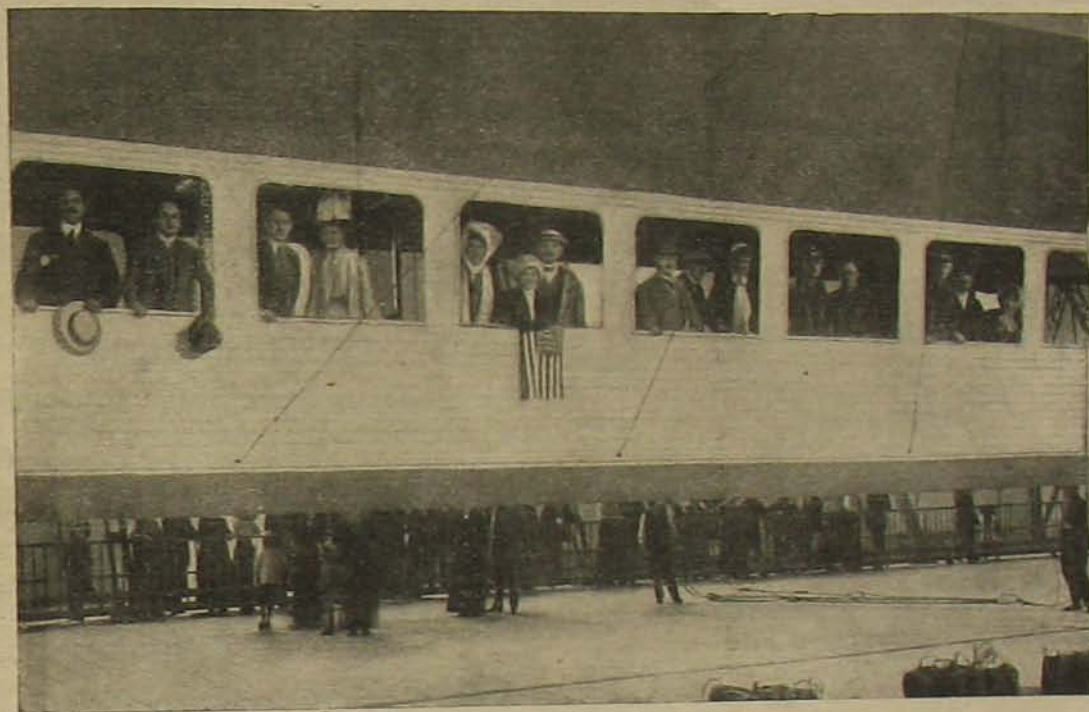
Adomány. Köhl József niczkifalvi lakos, a végvári őrs utján, a létesítendő csendőrségi internátus javára 50 koronát adományozott, a mely összeggel az alap vagyona 25,450 korona 61 fillérre emelkedett.

Tettenért kasszafurók. Nem mindennapi fogásban volt része december 17-én hajnali három órakor, Jurás József balázsfalvai őrsbeli csendőrnök, ki a jelzett időben, helyi járőrködés közben Balázsfalván a Pátria pénzintézet előtt portyázva, két betörőt akkor ért tetten, midőn azok a pénzintézet páncrekszekrényének megfúrása és kirágása után, a szekrény tartalmát képezett 41,500 korona készpénz és egy félmillió koronát meghaladó értéket képviselő értékpapír zsákmányolásához akartak fogni. Amde ezen, minden betörő vállalkozásának végcélját képező műveletükben a tettenérő csendőr által megzavartatván, az éj sötét leple alatt, zsákmány nélkül futásban igyekeztek menekvést keresni. Jurás csendőr azonban szintén utánuk iramodott és az ellenük intézett két eredmény nélküli lövés után, menekülésük irányát megfigyelve, a laktanyába tért s ott Gáspár Pál csendőr ez. őrsvezetővel társulva, a menekülő üldözésére indult s azokat Oláhcsesztve községben elfogta. A betörők, — kik Panajottesz Constandamosz és Panajottesz Farsotte görögországi illetőségű, konstantinápolyi lakosoknak és testvéreknek vallják magukat, kétségtelenül valamely nemzetközi betörőbanda tagjai — a budapesti államrendőrségnek adattak át, hol tolmács segítségével kihallgatván, manőverük értelmi szerzőjeül egy Miton nevű román alattvalót neveztek meg, ki most szintén nyomozás tárgyát képezi. A múlt század utolsó éveiben hirhetté vált Afendakis Periklesek és Papakosták érdemes utódjai ez idő szerint a budapesti ügyészség fogházában elmélkednek kudarczczal végződött kirándulásukról. A pénzintézet a pénzszerény és egyéb tárgyak megrongálásán kívül, anyagi kárt nem szenvedett.

BUTOR

készpénzért v. részletfizetéssel legjutányosabb áron
EHRENTRED ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KORUT 8. SZ.
 13 Képes úrjegyzék ingyen. :: Telefon 38—59.

BUTOR

A «Schwaben» utasfülkéje utasokkal.

A «Schwaben» léghajó az elindulás pillanatában.

Zeppelin léghajója.

KÜLÖNFÉLÉK.

Velencei aranyláncza. Az a híres aranyláncz, melyet a velencei köztársaság a dicső napokban a San-Marco székesegyház kincstárában őriztetett, oly hatalmas volt, hogy negyven ember alig bírta kivenni tartójából. A köztársaságnak e mesés értékű darabra azért volt szüksége, hogy esetleg hadikinesül szolgálhasson, különben pedig ünnepi alkalmakkor a dogepalota oszlopcarnokát díszítették vele. A láncz oly nagy volt, hogy a palota egész földszinti oszlopcarnokán végigért. A köztársaság évenként egy hatalmas gyűrűt kovacsoltatott hozzá. A hosszadalmas háborúskodás idején azonban heolvasztották a hatalmas óralánczot, mert pénzre volt szükség.

Angol koronázási szokás. Ősi szokás Indiában a mai országában, hogy a koronázás napján lemérik az új császárt aranypénzzel s a mennyit nyom, annyi aranyat dobálnak a durbar nézőközönsége közé. Most van Delhiben a koronázás s ezúttal 83 kilogramm aranypénzt fognak a viaskodó indusok közé hajigálni, mert ennyi a súly a György királynak. Edvárd király annak idején nem koronáztatta meg magát Indiában, nem ment el Delhibe, s akkor nagy volt a szomorúság, hogy elmarad az aranypénzkiosztás, de a király intézkedett, hogy tartsák meg az ősi szertartást, lemérette magát odahaza s hiteles okirat ment Delhibe, hogy az új császár 104 kilogrammot nyom. Ki tudja, hányan lesznek Delhiben a mostani mérés szertartásánál, a kik sóhajtozva fognak rá emlékezni, hogy mégis csak jobb császára volt Indiának Edvárd király, mert a durbaron 21 kilogrammal több aranypénzt szórtak a nép közé.

A legrégebbi biblia. A minap egy bibliát adtak el Londonban nyilvános árverésen 145.000 koronáért. Ez a könyv egyike ama példányoknak, amelyek Mazzarin bíboros könyvtárából valók, s a melyek a régiség-gyűjtők körében mindenkor annyira kapósak voltak. Másnéven „negyvenkét soros biblia” hívták ezeket a kiadványokat, mert mindenik hasábjá 42 sorból áll. A könyv 1282 oldalra terjed és egy-egy oldalon két nyomtatott basáb van s az egyes bekezdéseket színes ini-
ciálék díszítik. A fejezetek számai kézírással vannak föl-
tüntetve, még pedig állítólag maga Gutenberg kezeiről
volna, így hát a könyv 1436. évi augusztus 15-ike előtt
került volna ki a nevezetes nyomdából. Ennek a kiadás-
nak egy másik példánya Amerikában kelt el 250 000
koronáért.

Távírat a föld körül. Érdekes kísérletet tettek a napokban New-Yorkban, hogy megállapítsák azt az idő-
tartamot, a melyen belül egy közönséges távírat meg-
teszi a földkörüli utazást. A sürgöny, földadása helye
és rendeltetési állomása a „New-York Times” szerkesztő-
sége volt és tartalma csupán kilencz olyan szó volt, a
mely a kísérletezés célját írta körül. A távíratot nyugati
irányban továbbították az Egyesült-Államok területén át
Honolulu állomásig, a honnan Manillába, onnan Hong-
kong, Singapor, Bombay állomásokig továbbadták,
majd a szuezi, illetőleg gibraltári távírókon át az Azori-
szigetekre, onnan vissza New-Yorkba röptették. A ki-
lencz szóból álló kábeltávírat 28.613 angol mérföldet
tett meg és tizenhat ritmenő állomást érintett és bár
semmiféle előzetes intézkedés nem történt a távírat aka-
dálytalan továbbítására, mindazonáltal tizenhat és fél

perc alatt körüljárta a világot. Bár ez az időmérték
nem tekinthető rekordnak, mert hasonló távíratok már
kilencz és fél perc alatt is megjárták a földkörüli utat,
mindazonáltal nagyjelentőségű és nagyértékű ez a ki-
sérlet, mert a mint fentebb említettük, a kísérletet
semmiféle előzetes eljárás nem előzte meg és a távíra-
tot, mint egyszerű és közönséges küldeményt továbbí-
tották, minden tekintet nélkül a kísérletezés céljára.
Ebből a szempontból tehát a világkörüli távírásnak ez
az eredménye újságszámba megy. A legnagyobb ered-
ményt akkor érték el, a mikor a Pacific távíró-vonalat
adták át rendeltetésének, a mely alkalommal tizedfél
perc alatt röptülte körül a villamos szikra a világot.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdé-
sekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot
vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly
esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél
fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél-
fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küld-
jenek.

Vitás Attól függ, hogy hol, mikor, mily alkalommal, minő
társaságban, mily körülmények között és milyen célzattal teszi?

188. A folyó évre igen.

26. havasi csendőr. A hat elemti osztály nem felel meg a
középiskola két osztályának.

K. J. Az „Eltekészabályzat” 55. §. 4. pontja értelmében, ha
a járás-, illetőleg őrsparancsnok nő, ő tartozik világítani és
sommhi esetben sem az őrs logénysége, még kevésbé a II-od
altiszt. Azon esetben tehát, ha a járásparancsnok, ki őrsparancs-
nok is és a II-od altiszt egyszerre dolgoznak az őrsirodában és
a II-od altiszt a járás-, illetőleg őrsparancsnok megbízásából
az őrs írásbeli dolgait végzi, magától értetődik, hogy a világítás-
sal a II-od altisztot is az átalányt élvező járás-, illetőleg őrs-
parancsnoknak kell ellátni.

10001. Blimbó. A gépészi vizsga letételéhez előzetes hat-
havi gyakorlat szükséges, hogy fűtött mozdony mellett, mint
kazánkezelő segéd dolgozzon. Ha többet akar tudni, kérjen a
m. kir. állami felsőbb ipariskola igazgatóságától — Budapest,
VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz. — nyomtatott tájékoztatót.

111. Kérdezze meg az illető község jegyzőjét, hogy mily ala-
pon követelik öntől a 1 korona iskoladót. Levele oly szük-
szavú, hogy nem ismerve a viszonyokat, határozott feleletet nem
adhatunk. Küldje be esetleg a lefizetett adóról szóló nyugtát
vagy elismervényt.

Öreg csendőr Szurdok. 1. Kérdése érthetetlen. 2. Nem.

V. A. csendőr. Annnyi figyelmet elvárnánk, hogy a „Csendőr-
ségi Lapok”-ot legalább is annyira ismerni, hogy abban „Apró
hirdetések” című rovat nincs, mert különben levelet bizonyára
nem írta volna meg. Nézzon utána a „Csendőrségi Lapok” f. évi
33. számában D. L., 36. számában J. K. és N. M. örevezető Ke-
czel, továbbá 43. számában „Aranka” jellegű alatti adott szerkesztő-
i üzenetünknek. Részletes felvilágosítást csak az esetben adhat-
unk, ha megírja, hogy akar átlépni.

V. V. V. A próbaszolgálaton kívül, az iroda fűtés és világí-
tási átalányt — ha ilyen élvez — koteles az őt helyettesítőnek
átszámolni, vagy pedig az őrsiroda fűtése és világításáról gon-
doskodni.

§33. 1. Az, a ki az őrsparancsnok a járőrvezetői teendőikkel
megbíz. 2. Azt, a ki előbb lett járőrvezetőnek kinevezve, Leg-

FIGYELMEZTETÉS!

Ne vegyen addig gramfont, eufont,
hanglemezt vagy bármily más hangszert, amíg

REICH ALADÁR műhangszer
készítő
BUDAPEST, VIII. c. NÉPSZÍNHÁZ-UTCZA 27. szám.

Csendőröknek 5% engedmény!

Képes árjegyzékét el nem kéri,
amely ingyen lesz küldve. ::

**Grammofon 22 K, eufon 35 K,
hanglemezek 2-40 korona.**

helyesebb, ha ez ügyben a szakaszparancsnokságnak tesznek jelentést, az majd eldönti.

M. Gy. Gyöngyös. 1. A „333” jelige alatti önnek is szól. 2. Ha az illető már előbb is alkalmaztatott járőrvezetőnek és mint ilyen jól megfelelt egy öt, ellenkező esetben a vizsgát tett cs. cz. őrsvezetőt.

1876. Olvassa el a „Csendőrségi Lapok” f. é. 2. s. ámban „Az igazolványos altisztek a polgári szolgálatban” című cikket. **XXX.** Kérdezett Budapest, V. ker. Tükör-utca 5. sz. a. lakik.

1911. deez. 16. A kerületi parancsnokság hatáskörébe tartozik; nincs módunkban választ adni.

B. A. Vaskóh. A mit a „Pótlék” — mint ön is mondja — világosan előír; annál többet mi sem mondhatunk.

6000. Olvassa el a „Csendőrségi Lapok” f. évi 2. és 3. számában „Az igazolványos altisztek a polgári szolgálatban” című cikket, bizonyára megtalálja az útbaigazítást.

Kassahámoz. Mást, mint a „Csendőrségi Lapok” f. évi 23. számában „Nagyhortobágy” jelige alatt mondottunk, most sem felelhetünk.

B. J. Uglya. 1. Hogy miért nem lett szolgálati pótdíja azonnal folyósítva, azt mi innen megmondani nem tudjuk. Adja elő kérelmét szakasz- vagy szárnykihallgatáson. Az előbbi időnek beszámítása csak majd felülvizsgálatása után jöhet szóba, így most még arról korai tárgyalni. 2. Hosszabb lett. 3. Nem tanácsoljuk.

J. J. cz. őrsv. 1. Megszakítása van, így az előbbi szolgálati idő nem számít. 2. Miután az összes szolgálati idő jön figyelembe, már most is az, kérje. 3. Majd ha sorra kerül. Jólállással nem foglalkozunk.

T. F. Az okirat másolatáért forduljon esetleg a kiállító kir. közjegyzőhöz. Utbaigazításért forduljon ügyvédhez, ilyenekkel mi nem foglalkozhatunk és tanácsot sem adhatunk.

V. őrmester. 1. „6000” jelige alatti önnek is szól. 2. Közvetlen átlépésnél tudunkkal beszámít.

S. J. őrmester. Vett értesítés szerint heti 24 koronától kezdődőleg. Bádógost nem használhatnak. Kérvény az illető dohánygyár igazgatóságához címezendő és azt szolgálati úton kell beadni, próbaszolgálat engedélyezhető.

Vasárnap 250. A kérvényt a dohánygyár igazgatósága végérvényesen intézi el. A bélyeget lapunk javára bevételvezetjük.

1000. A „Pótlék” XVI. fejezet 11. pontját figyelembe véve két hónap elteltével a legutolsó becslés szerinti jutalék elvileg takarékpénztárba lett volna teendő, vagy pedig a harmadik hónaptól kezdve utána ezen pontban meghatározott kamattal fizetendő az áthelyeztetés napjáig. A 12. pont szerint a tartozás az áthelyezéstől számítva három hónappal fizetendő ki.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Számrejtvény.

Hogyan lehet 25 rabot egy szekéren vagy kocsin a vasútról beszállítani?

Verstálány.

Pestmegyében község s lőtelep,
Katonáknak jut itt nagy szerep,
Cseréld fel az „or” betűjét „u”-val:
Hadi lábou áll az minden renddel.

Megfejtési határidő: 1912 január 8-ig.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Szanatorium-sorsjegy leaz kisorsolva.

Lapunk folyó évi 45. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: „Az ember gyakran erőnyeréért is megbűnhődik”. — Szótalány: „Parancs”. — Betűtalány: „Eresz alatt fészek”.

Helyesen megfejtettek: Koszorús csendőr Bács, Kovács csendőr, Gyanta, Talmási Imre csendőr Kossuthfalva, Deli János őrsvezető Vác, Sulán Géza őrmester Nyustya, Mrova János csendőr Zombárd, Lázár Kálmán őrmester Ópéska, Bogdán Balázs csendőr gönczi őrs, Kiss Győző őrsv. Vác, Molnár Bálint Mezőhegyes, Sándor Dénes csendőr Buzita.

A kisorsolt Erzsébet királyné szanatorium-sorsjegyet Koszorús csendőrnek Bácsra elküldöttük.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közöshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. „ „ „

Kiváncra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási döntvények.

A gazda a külső eselédje gyermekének kórházi ápolása után felmerült költségeket viselni nem köteles.

(Közigazgatási bíróság 1911 ápr. 26. 7018/1910. K. sz.)

A mennyiben szabályrendelet másképp nem rendelkezik, a községi nyugdíjas igényjogosult hozzátartozóit ép úgy megilleti a temetési járulék, mint a tényleges szolgálatban elhaltnak hozzátartozóit.

(Közigazgatási bíróság 1911 ápr. 26. 8423/1910. K. sz.)

Özvegyi nyugdíjat élvezett anya után az árvaik temetési járulékra igényt nem tarthatnak.

(Közigazgatási bíróság 1911 ápr. 4. 9271/1910. K. sz.)

Ha valaki több külföldi érkezését késedelmesen jelenti be, minden egyes mulasztásáért az 1903. évi V. t.-cz. alapján külön vonandó felelősségre.

(A m. kir. belügyminiszter 1910. évi 6484. számú határozata.)

Sir kinyitása és holttest kiásása csak hatósági engedély mellett történhetik. E rendelet be nem tartása az 1906. évi 25.857. számú belügyminiszteri rendeletbe ütköző és az 1879. évi XL. t.-cz. 123. §-a szerint minősülő kihágás.

(A m. kir. belügyminiszter 1910. évi 6240. számú határozata.)

A «vajol»-nak, mint sárgára festett kókusz-zsirnak forgalomba hozatala mesterséges ételzsir név alatt meg van engedve.

(A m. kir. belügyminiszter 1910. évi 4064. számú határozata.)

Ha a szülő utlevéllel nem bíró fiának Brémába, útjának tovább folytathatása végett pénzt küld, utlevél nélküli kivándorlás elősegítése miatt az 1909. évi II. t.-cz. 41. §-ába ütköző kihágást követ el.

(A m. kir. belügyminiszter 1911. évi 259. sz. határozata.)

Büntetőjogi döntvénytár.

Hatósági közegekre intézett lövésekkel elkövetett hatóság elleni erőszak esetén társattesként felel az a közreműködő is, a ki megfélemlítő jelenléte által társát hátorítva, a támadás hatását fokozta.

(Curia 1911 márcz. 9. 1710. sz. a.)

Sajtótörvényünk czélzata, a mint ezt a 13. és 33. §-okban felállított fokozat mutatja, az, hogy nyomtatvány útján elkövetett bűncselekményekért elsősorban mindig a szerző vonassék felelősségre. Csak ha a szerző «nem tudatné» (13. §.) vagy «felelősségre nem vonatathatné» (33. §.), irányulhat az eljárás a sorrendben következő személy ellen. Midőn tehát valaki a sajtóközlemény szerzőjének, kit a törvény elsősorban nyilvánít tettesnek, segítséget nyújt arra, hogy az üldözés ellene ne irányulhasson, hanem oly személy ellen, ki se nem szerző, sem másodsorban nem felelős, hanem mint jelen esetben, álszerző: az megvalósítja a Btk. 374. §-ának tényálladékát, mert a törvényes megtorlást akadályozza, a melyet e § követel.

(Curia 1911 máj. 31. 4053/1911. sz. a. I. Bt.)

Az üzletszerűség (Btk. 372. §.) a Curia által következtetésszerűen eldöntendő kérdés. — Az orgazdaság üzletszerű gyakorlása akkor forog fenn, ha az illető tettes bűnös tevékenységét folytonossá vagy ismételtén gyakorolva azt, keresetforrásává teszi; az üzletszerűség az orgazdasági esetek nagyobb számát tételezi fel.

(Curia 1911 máj. 9. 3488/1911. sz. a. II. Bt.)

A büntett vagy vétség elkövetésének szándékos előmozdítása a bűnség részéről kifejtendő olyan tevékenységet tételez fel, mely alkalmas arra, hogy a tettesben a bűncselekmény elkövetésére nézve már létező szándék megvalósítására eszközül szolgáljon s mely ezen eszköz felhasználásával a tettes által akart bűncselekmény létesítéséhez hozzájárulván, ezt előmozdítja.

(Curia 1911 ápr. 10. 2648/1911. sz. a. I. Bt.)

Ha a hamis vád folytán csupán a kir. ügyész által elrendelt és utóbb megszüntetett nyomozás fogatosított: csupán a Btk. 229. §-a alá eső hamis vád vétsége állapítható meg.

(Curia 1911 jun. 1. 3056/1911. sz. a. I. Bt.)

Őrsfelállítás.

A m. kir. III. számú csendőrkerület szolnoki szárnya területén, Czibakházán, 1911 december 16-án, egy öt főből álló gyalogőrs állíttatott fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

dr. Szöllösi Attila kolozsvári 21. honvéd gyalogezeredbeli törzsorvos és

dr. Hrubár Elemér, munkácsi 11. honvéd gyalogezredbeli ezredorvos a m. kir. csendőrség egyénénél hosszú éveken át önzetlenül és eredményesen teljesített jeles egészségügyi szolgálataikért.

Kacsó József m. kir. VII. számú csendőrkörületbeli járásörmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt tanúsított igen buzgó és eredményes szolgálataiért, valamint példás magaviseletéért.

Körösligeti Ádám, csendőr cz. őrsvezető és

Varga János I. csendőr, mindkettő az V. sz. csendőrkörület állományában, egy embernek saját életük veszélyeztetésével, a biztos vízbefulástól történt megmentése alkalmával tanúsított bátor és önfeláldozó maguktar-tásáért.

A m. kir. III. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Ádám József őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított kiválóan buzgó és eredményes tevékenységeért, őrsének mindenkor példászerű rendbentartásáért, alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetése és oktatásáért, példás magatartásáért.

Áthelyezettett:

1912 január 1-ével:

Kosztka Ágoston, V. számú csendőrkörületbeli főbadnagy, nyitrai szakaszparancsnok, hasonló minőségben a IV. számú csendőrkörülethez: Késmárkra.

A tényleges szolgálati állományba felvétel:

1912 január 1-ével:

Krisztinkovics István, m. kir. VII. számú csendőrkörületbeli, várakozási illetékkel szabadságolt badnagy, az újlag megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint „szolgálatképes”.

Beosztási helye: Nyitra.

Kinevezettek:

zászlósokká:

1911 január 1-ével:

Tóth Gyula II. és
Rácz László V. számú csendőrkörületbeli badapródok:
továbbá

járásrőmesterek:

Éliás Ferencz őrmester (1. rangszám), az V.
Kónyaság János „ (2. „), az I.
Lőrincz István „ (3. „), a VII.
Szabo Ferencz „ (4. „) és
Lázár Kálmán „ (5. „) a VIII. számú
csendőrkörület állományában.

Előléptettek:

1911 december 1-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkörület állományában:
Tolnai Dávid, Sipos Sándor és Hultai György cz.
őrsvezetők, őrsvezető cz. őrmesterekké; továbbá
az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

ugyanazon nappal:

Mogyoró Imre és Brandt Tamás csendőr, csendőr cz.
őrsvezetőkké.

Katonai szolgálati jel:

Az I. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. III. számú csendőrkörület állományában:
Ligeti János őrmester, 1911 november 26-án.

A II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. III. számú csendőrkörület állományában:
Pataki István cz. őrsvezető, 1911 november 25-én és
Ilyés György cz. őrmester, 1911 november 29-én.

a m. kir. VIII. számú csendőrkörület állományában:
Rácz István cz. őrmester, 1911 november 26-án és
Sipos Andás cz. őrsvezető, 1911 november 30-án.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter ur az 1911. évi 148,794/V—h. számú rendeletével Stepniczky Ferencz III. sz. csendőrkörületbeli törzsörmesternek, hosszas csendőrségi szolgálata alatt, úgy a közbiztonsági, mint az irodai alkalmazásban mindenkor lankadatlan szorgalommal párosult tevékenységeért 100 korona pénzjutalmat adományozott.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. számú csendőrkörület állományában:
Fodor György cz. őrmester három darab; továbbá

a m. kir. III. számú csendőrkörület állományában:
Herke József cz. őrmester, Majlinger Ferencz csendőr
cz. őrsvezető, Tóth István I. Orosz Miklós csendőrök
3—3 drb. és Mészáros István cz. őrmester egy drb. és

a m. kir. VIII. számú csendőrkörület állományában:
Szakács György járásörmester és Patai József volt
csendőr cz. őrsvezető szinten 3—3 drb. 10—10 koronás
aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítették.

Húzásságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkörület állományában:
Stef Mihály cz. őrmester, Ajtai Lujzával, 1911 okt.
21-én, Vasúszentgothárdon.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón és jó hang-
szert szállítani, mint REMENYI MIHÁLY, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészí-
tője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, zimbabom,
harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb. míg Remenyi legújabb képes
árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-u. 58.
Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hang-
szerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Magyari Ferencz cz. őrmester, Szekeres Juliannával,
1911 november 11-én, Torontálvásárhelyen.

Suba Béla cz. őrmester, Soós Erzsébettel, 1911 nov.
8-án, Végszentmihályon.

Körösi János cz. őrsvezető, Zemene Erzsébettel, 1911
november 12-én, Felsőittében.

Simon József II. cz. őrsvezető, Pintér Máriaival, 1911
november 16-án, Ölbön.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Petrovics Sándor csendőr cz. őrsvezető, Pesti Irén
Máriaival, 1911 november 14-én, Péterrévén.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a győri királyi járásbírósnál. Fizetés pót-
lékkal 1400 korona. Lakpénz 720 korona, esetleg természetbeni
lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a győri kir. törvényszék elnökéhez 1912 január
hó 7-ig.

Egy központi irtóki állás Szabolcs vármegyénél. Fizetés pót-
lékkal 1400 korona. Törvényszerinti lakpénz. Magyar nyelv szó-
ban és írásban. Négy középiskolai osztály. Szabolcs vármegye
főispánjához címzett kérvények a vármegye alispánjához 1912
január 10-ig.

Egy irtóki állás a szegedi kir. ítélőtáblánál. Fizetés pót-
lékkal 1400 korona. Lakpénz pót-
lékkal 720 kor. Magyar nyelv szóban
és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a szegedi kir.
ítélőtábla elnökéhez 1912 jan. 9-ig.

Egy irtóki állás a zsolnai kir. járásbírósnál. Fizetés pót-
lékkal 1400 korona. Lakpénz 560 korona. Magyar nyelv szóban
és írásban. Tót nyelv ismerete. Négy középiskolai osztály. Telek-
könyvi vizsga. Kérvények a trencsényi kir. törvényszék elnökéhez
1912 január 4-ig.

Egy irtóki állás az somorjai kir. járásbírósnál. Fizetés pót-
lékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Magyar nyelv szóban
és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények az pozsonyi
kir. törvényszék elnökéhez 1912 január 4-ig.

Egy irtóki állás a lipótszentmiklósi királyi járásbírósnál.
Fizetés pót-
lékkal 1400 korona. Lakpénz 560 korona. Magyar
nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi
vizsga. Kérvények a rózsahegyi királyi törvényszék elnökéhez
1912. évi január hó 8-ig.

Egy irtóki állás a sajószentpéteri kir. járásbírósnál. Fizetés
pót-
lékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Magyar nyelv szó-
ban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga.
Kérvények a miskolci kir. törvényszék elnökéhez 1912 január
hó 12-ig.

Egy kataszteri irattár kezelő irodatiszti állás a szekszárdi
m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pót-
lékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy kö-
zépiskolai osztály. Földmives iskola elvégzése és egy évi gazdál-
szati gyakorlat igazolása. Kérvények a m. kir. pénzügyminiszter-
hez 1912 jan. 3-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a nagyvárad királyi törvényszékénél.
Fizetés pót-
lékkal 600 korona. Lakpénz 320 korona. Ruhaillet-
mény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények
a nagyvárad királyi törvényszék elnökéhez 1912 január 5-ig.

Egy utbiztosi állás Zemplén vármegye törvényhatóságánál.
Fizetés 1000 korona. A székhelynek megfelelő lakpénz. Egyéb
mellékilletmények. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények
a vármegye főispánjához címezve a vármegye alispánjához 1912
január 15-ig.

Négy közrendőri, egyben mezőrendőri állás Zólyom rt. város-
nál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 120 korona. Hat ürméter ke-
ményfa. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írás-
ban. Kérvények a város polgármesteréhez 1912 jan. 2-ig.

HASZNÁLT IRÓGÉPEK

bármely rendszerben. — Állandóan nagy választék.

Glück M. Ödön,

Budapest.

írógép - kellékek szaküzlete.
Javitó-műhely.

IV., Liszt Ferencz-tér 18.
Telefon: 153-41. sz.

ÓRÁK, ÉKSZEREK

ezüstneműek, china-ezüst disztárgyak

kizárólag legfinomabb minő-
ségben gyári áron beszerezhetők.

Legújabb angol rendszerű

részletfizetési
módozatok mellett is.

REICH MÓR és FIA
ékszerkészítők és órák
SZEGED 19.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

1912. évi előjegyzési naptáraink megjelentek,
azokat minden rendeléshez díjtalanul mellékeljük.

